

Tečaj XXXV.

Rujan 1911.

Broj 9.

Šumarski list.

Organ

hrv.-slav. šumarskoga društva

Izdaje
Hrvatsko-slavonsko
šumarsko društvo.

Uređuje
ANTE KERN.

Izlazi svaki mjesec

ZAGREB 1911.

Naklada hrv.-slav. šumarskoga društva

Zlatna kolajna sa izložbe u Parizu 1900.

Neuhöfer i sin (Neuhöfer & Sohn)

c. kr. dvorski mehaničar

Beč (Wien) I. Kohlmarkt 8. (Tvornica u Beču V. Hartmannngasse 5.)

Izradjuje pod jamstvom izvrstne izrade i točne rektifikacije

Bonsolne strojeve
sa optičkom distanzijerom.

Mjerače stolove. Perspektiv ravnala.

Letve za nivelliranje. Šumarske bousole.

Promjerke

iz željeza i drva.

Mjeračke vrpcе

iz platna ili ocijela.

Planimetre itd. — Pantografe.

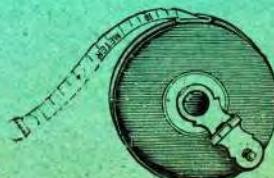
Brojne čekiće, aparate za prenasanje, crtala kao i sve vrsti matematičkih strojeva i mjerila.

Ilustrovani cienici badava

Svi se popravci obavljaju najbolje u najkraćem roku.

Sveudiljna zaliha
svih vrsti mjeračkih
strojeva i pomagala.

BROJ 9.

U ZAGREBU, 1. RUJNA 1911. GOD. XXXV.

ŠUMARSKI LIST

Pretplata za nečlanove K 12 na godinu — Članovi šumar društva dobivaju list бесплатно. — Članarina iznosi za utežitelja K 200. — Za članove podupirajuće K 20. — Za redovite članove I razreda K 10 i 2 K pristupnine. — Za lugarsko osoblje K 2 i 1 K pristupnine i za Šum liste K 4 u ime pretplate. — »Lugarski viestnik« dobivaju članovi lugari badava. Pojedini broj »Šum lista« stoji 1 K. Članarinu i pretplatu na list prima predsjedništvo društva.

Uvrstbina za oglašenje: za 1 stranicu 16 K; za pol stranice 9 K; za trećinu stranice 7 K; četvrt stranice 6 K. — Kod višekratnog uvrštenja primijereni popust.

Križevačka imovna općina u slovu i broju.

(Socijalno-ekonomska monografija.)

Piše B.

(Nastavak).

Šume drugog dobnog razreda potičuće iz dobe krajiske uprave, kad je šumu čuvala i sadila batina i sablja, nalaze se malom iznimkom u normalnom stanju, tako da imovna općina sada iz tih šuma proređivanjem velike međutimne užitke crpi. Šume III. IV. i V. dobnog razreda nalaze se u dobrom stanju, te imovnoj općini zajamčuju dohodak.

Govoreći ovo obrazloženje u dalnjem toku o dobnim razredima, veli slijedeće: »Da je u pojedinim od spomenutih triju dobnih razreda obrast spao na 0·7, razlog su još za Krajine vodene prorede i to, što je seljak u njima svaku potrebnu i za laki transport prikladnu gradu našao, pa si ju je negledeć na pravila sječe, nedozvoljenim načinom prisvajao. Razmjer dobnih razreda, koji se nepovoljnim smatrati ne može, mogao bi mnogo povoljniji biti, da se u početku ustrojstva imovne općine nisu nerazmjerne šumske površine isjekle s jedne strane za namaknuće potrebitog novca za ustrojenje potrebnog upravnog apara, plaćanja poreza i t. d., a s druge strane za namirenje potreba na građi i gorivu pravoužitničkih obitelji, koje su se upravo u doba diobe počele dijeliti, trošeći silno gradevno drvo za novogradnju kuća. Nije čudo da su se u to doba silne

šume posjekle, kad se uzme u obzir, da se je broj kuća i obitelji višestruko povećao, a šume prigodom diobe za polovicu se umanjile, dočim je žiteljstvo bilo još uvijek naučeno ne oskuđevati na gorivu i građevnom drvu, a po tom niti na štednju takovog».

Ovim iznešenim riječima obrazloženja gospodarstvenog elaborata imovne općine križevačke godine 1889 ne imamo ništa nadodati, nego jedino istaknuti, da do te godine nije bilo nikakovog uređenja šuma, niti sastavljen kakav program za uživanje šuma, već se je svake godine tek drvosječna osnova pisala (više puta i po akcесисти gospodarstvenog ureda) naročito do godine 1886., dok nije kod gospodarstvenog ureda imovne općine bio namješten šumski procjenitelj. Predradnje i taksacionalni elaborat sastavljen je prema ustanovama nap. B. od 6. srpnja 1881., a skrižaljka na slijedećoj strani pokazuje stanje dobnih razreda godine 1874., 1889. i godine 1899. tedrvnu gromadu, koja je u šumama imovne općine pronađena, te etate izračunane 1889 i 1899. godine.

Obrazloženje gospodarstvenog operata obrazlaže uzgoj šuma na slijedeći način: »Obzirom na razmjer dobnih razreda, kao i na istaknute potrebe pravoužitnika na gorivu i gradi, zatim na pašariji i žirovini, te konačno unovčenje cijepke i ine grade za namaknuće potrebitog novca u svrhu pokrića upravnih i inih troškova, nakon svestranog promatranja svih uplivajućih okolnosti, usvojio se je kao najbolje svrsi odgovarajući uzgoj - uzgoj visoke šume».

Kao svrha gospodarstva označuje:

1. da se najveći materijalni i novčani prihod postigne;
2. da se godišnji etat na onu visinu digne, koja će kadra bitidrvne potrebe pravoužitnika pokrivati;
3. da se pravoužitnicima nuzgredni užici, naročito: paša i žirovina kao glavni uvjet opstanka poljodjelskog stališa, osigura;
4. da je godišnji novčani prihod u stanju šumsku upravu uzdržavati, gojitbene troškove pokriti, te poreze namiriti;

Godine i na temelju čega		Površina dobnih razreda				Izračunani de- set-godišnji prihod šuma	Način pro- računanja	
		1. do 20. god.		21. do 40. god.	4. do 60. god.			
		1. do 20. god.	21. do 40. god.		61. do 80. god.			
1874. teme- lijem segre- gacionai- nog elabo- rata	1889. teme- lijem ure- đajnog elab- orata	14.210.55	29.394.05	13.403.00	7.817.46	26.981.07	3.537.95	Čišćine i neobra- šteni prostor
1879. teme- lijem revi- zije za prve polovice 1. gosp. peri- ode	17.688.64	33. 7.918.56	26.83	8.203.73	6.979.77	3.501.20	4.359.79	Ukupna površina
								Drvna masa
								metara kubičnih
								redoviti varenni medutimni
								glavni
								varenni
								medutimni

Etat je proraračunan po
formuli kameralne takse
prema § 35. nap. B. od
godine 1881.

5. da se obrtu i trgovini potrebita zaliha hrastove obrtne i merkantilne robe osigura;

6. da imovna općina racionalnim uzgojem šuma svoje interese dobro pred očima ima, te u ono vrijeme, kad drugdje oskudica na hrastovini nastane, iz svojih krasnih, mladih i srednjodobnih sastojina, najveću korist crpi;

7. da se buduće sječne površine, gdje je to potrebno, po vrsti tla u ravnim predjelima sjetvom hrastovog, brijestovog i jasenovog sjemena, dočim u predgorju i brežuljcima omorike i ariša, pretvore u mješovite šume. Nasadom omorike i ariša polučila bi se vremenom ta svrha, da bi se potreba mekanog drva u vlastitom području pokrivala, a domaći novac nebi drugamo putovao;

8. da se prirast mladih sastojina pospješi, te nastupom dojdućega sjeka najveća drvna gromada poluči, radi česa se imaju mlade sastojine, što prije prorediti.«

Već nakon prvih deset godina opazilo se je, da se moda prenasanja četinjača na većnom ilovasto tlo imovne općine križevačke, nije mogla održati, jer rezultati tih českih pokušaja nisu odgovarali svrsi, koju se je htjelo polučiti. Doživljena pak katastrofa podkornjacima 1902. i slijedećih godina u šumi Kozjaku, učinila je kraj svakoj pomisli dalnjeg uzgoja četinjača.

U načelu propisuje gospodarstveni sustav imovne općine križevačke one vrsti drva, koje si je sama narav izabrala, te naravni oplodni način pomlađivanja, dok se umjetnom sjetvom i sadnjom imaju nadopuniti samo oni dijelovi sječne površine koji nisu naravnim načinom naplodjene.

Rekosmo, da je načelom uzet visoki uzgoj nu od toga je učinjena iznimka sa dva uređajna razreda (gosp. jedinice) a to je močvara Čret sa ophodnjom od 30 godina i šuma Meduvode preko Illove, sa ophodnjom od 40 godina, te se uzgajaju kao niske šume.

Ophodnje visokih šuma uzete su kod hrasta sa 120 godina (iznimice 140) a kod bukve 100 godina (iznimice 80), — hrast i bukva su glavne vrsti drveća, iz kojih se sastoje šume imovne općine križevačke

Etat je proračunan polak § 38. nap. B. od 1881. godine po modificiranoj formuli austrijske kameralne takse $E = z \times$

$$F \pm \left(\frac{nV - WV}{n} \right)$$

z = popriječni prirast gospodarstvene jedinice u dobi sječe.

F = prema faktičnom obrastu reducirana površina gospodarstvene jedinice.

NV = normalna zaliha, koju bi gospodarstvena jedinica morala imati, kad bi svi uvjeti dobnih razreda normalni bili.

WV = tadašnja faktična drvna zaliha.

n = ophodnja — odnosno broj godina, tečajem kojih se imade manjak zalihe drva popuniti ili možebitni višak zalihe potrošiti.

Reduciranje površina, odnosno bonitiranje sastojina i izračunanje normalne zalihe, učinjeno je po Feistmantelovim prihodnim skrižaljkama. Srednjodobne sastojine procjenjene su pokušnim plohamama, za sasma mlade sastojine uzeti su podatci iz prihodnih Feistmantelovih skrižaljka, a stare sastojine su procjenjene dendrometrijski. Na taj način je izračunana tadašnja faktična drvna zaliha.

Rezultati proračunavanja etata po kameralnoj taksi osjetili su se već nakon prve polovice prve periode t. j. nakon prvih deset godina gospodarenja po toj formuli — da se naime ne moraju sjeći premlade sastojine, morala se je gospodarstvena jedinica Žabjački Lug spojiti sa gospodarstvenom jedinicom Česma-Velika, a malo kasnije morale su se sjećine iz Turpinskog Gaja prenašati u gospodarstvenu jedinicu Međuvode pod Garešnicom, a u Ilovskom lugu sjek obustaviti i prenijeti sjećine u gospodarstvenu jedinicu Veliku Dišnicu. Imade tu općenitih pogriješaka, koje nosi sobom svaka formula drvno-zališnih metoda, nu bilo je i specijalnih pogriješaka, u koje se ovdje ne možemo upuštati.

Ma da je po tadanjem procjenitelju šuma imovne općine križevačke Slapničaru, velikom ljubavi po narod i velikom pomnjom na potrebe naroda, sastavljen uredajni operat, nije se u vezu sa potrajnim uživanjem šuma imovne općine križevačke, mogla donijeti veća drvra gromada godimice na uporu, nego li je na temelju šumarske znanosti i prema naputku B od godine 1881. bila propisana za prvi 20 godina uređenja.

Gospodarstvena cjelost imovne općine križevačke je taksačionalnim elaboratom od godine 1889. razdijeljena u 43 uredajna razreda (gospodarstvene jedinice) i to :

Naziv gospodarstvene jedinice (uredajnog razreda)	Šumski predjeli spadajući gosp. jedinici	Površina gospodarstvene jedinice u ramima sa dvije decimalne
Ivanova strana	Humac, Plemenština, Oštro Brdo, Borovka, Ivanova Strana, Strmac, Jasenovica, Stankovac, Brezina, Metulka, Careva Strana, Hum.	605.97
Lipovica	Grobje, Međe, Pobrdski Gaj, Lanište, Mali Maglenjak, Veliki Maglenjak, Kostadinović Brezine, Strana, Lipovica Sesvečka.	1148.23
Topolje-Borje	Borje, Topolje, Gornji Pjesak, Dolnji Pjesak, Katunišće, Jakorinka Piškoranka, Potok.	487.91
Tulac-Brestojica	Tulac, Brestojica, Polom, Bukovina, Gradišće, Gunjak, Kozjak, Gložje, Brdo, Lisičine, Kolosjek, Cret.	764.36
Planina Kovačevac	Planina i Lazina Brdo, Šib, Lipik, Dugave, Dumare.	1138.74
Planina Podgorac	Planina, Svinčine, Lazića Potok, Kozarevac, Šib, Strana.	846.15
Gaj Novi Glog	Gaj, Lještarec, Jarki, Brezina, Debelić, Ruščik, Svinčine, Jelav, Brezine, Kovačevac-Velika,	708.18
Kosturač	Kosturač, Strana, Lešće.	1068.67
Jazmak	Barica, Jazmak, Rastičić, Lještara, Brezik, Brdarine, Bjelevina, Lug, Lužec, Lešće.	1254.29
Novakuša	Novakuša, Grabik, Tenova, Mali Gaj, Đurđine, Lužanjak.	1501.93
Bukovac	Ujetić, Vukovićevo, Fukljanski Brijeg, Bukovac, vrh Haljanovca, Novakuša vrh Srpske Kapete, Medak, Bukovac vrh Vukšinca, Česma-kobel.	1034.61
Bukovac-Šikava	Calište, Šikava, Brezine, Gaj, Brezik.	1214.82
Bolčanski Lug	Bolčanski Lug.	1286.86
Komuševački Lug	Komuševački Lug, Ravni Lug.	943.45
Glogovnica	Glogovnica, Cerinski Lug, Varoški Lug, Ravnež, Bukvik.	1799.56

Naziv gospodarstvene jedinice (uređajnog reda)	Šumski predjeli spadajući gosp. jedinici	Površina gospodarstvene jedinice u ramima sa dvije decimalne
Čret	Čret.	1239·16
Marča I.	Marča I.	1882·01
Marča II.	Marča II., Brezine, Grabovac, Brezovac, Tuginac, Grabik, Matatinka.	2135·46
Žutica-Carovbok	Žutica-Ravnež, Žutica-Carovbok.	1030·28
Žutica-Šumarek	Žutica-Šumarek, Križki Lug.	793·47
Veliki Jantak	Veliki Jantak, Razljev.	2196·21
Mali Jantak	Mali Jantak.	1321·85
Garjevica-Vočin	Garjevica-Vočin.	522·13
Pjesak	Pjesak, Bukovina.	1329·23
Šimljanka	Šimljanka, Hlebčeva Kosa, Sječa, Klokočev Jarak, Josipovača, Garjevica, Bijela Zemlja, Torine, Crni Jarak, Popovača (Begovača), Bogaz, Paljivine, Baktalica I. i II.	1126·35
Dumanji	Ravna Kosa, Bjelevine, Suva Dišnica, Dumanji, Stupovača, Knežević Brdo, Plandište, Rukavinska Kosa, Pudljikovac, Proložnik	966·35
Čičin Jarak	Čičin Jarak, Jezero, Voloder, Mala Dišnica, Zanoga, Zarepača, Dišnica, Košara, Zobikovac.	1232·28
Velika Dišnica	Velika Dišnica, Mali Johovac, Veliki Johovac, Panoga.	1139·98
Ilovski Lug	Ilovski Lug, Veliki Žirovnjak, Mali Žirovnjak.	1086·94
Međuvode	Međuvode, Berek, Rastovac, Radmilovača, Breštovac.	802·56

Naziv gospodarstvene jedinice (uredajnog razreda)	Šumski predjeli spadajući gosp. jedinici	Površina gospodarstvene jedinice u ralima sa dvije decimalne
Međuvode preko Illove	Međuvode preko Illove	596·14
Zdenački Gaj	Zdenački Gaj, Selište, Crni lug.	1828·93
Trupinski Gaj	Trupinski Gaj, Pašijanski Gaj, Petkovača, Juhovača.	2547·02
Sječa	Sječa, Pšenišće, Picaina, Krnjača, Bukvik, Martinska, Žlebine, Bukvik, Dugački Potok.	1161·31
Srednje Brdo	Srednje Brdo, Okrugli Jarak, Šimljanski Lug, Mali Jarak Lužanjak.	745·33
Martinska	Martinska, Berečka Kosa, Rastov Potok, Matošev Jarak, Krivajica, Crnilo, Gvozdenovača, Potok I. (Bergovo Brdo), Potok II.	1618·55
Drljež	Drljež, Greda.	1566·45
Mala Ivanska	Strazanica I. i II., Luke, Gologuz, Ravnež, Mala Ivanska, Sjevernjaci, Točijer.	1883·70
Dabrvine	Dabrvine	446·36
Kreševine	Kreševine, Brdo, Ružinovac, Mračaj, Ljestačić, Jasik, Lještak, Česma pod Korenovom.	12·0·53
Bedenik	Bedenik, Crljenike, Starenice, Mali i Veliki Jasik.	798·61
Žabjački Lug	Žabjački lug.	1216·41
Česma-Velika	Velika pod Bolčem, Velika pod Tukom, Velika pod Raićem, Česma-Jošine i Jazavine, Velika-Hrsovo, Trešćak.	1776·49

Prema gospodarstvenom operatu ima se gospodarstvena jedinica Dabrvine uzgajati kao visoka šuma a pošto je čistina, ima se postepence kultivirati, što je i učinjeno u dva maha na površini od 110·35 rali, dok je površina od 170·65 rali dana u zakup u svrhu košnje trave, da se tlo predi za buduću kulturu — ostala pako površina ostala je i nadalje za pašu blaga.

Samo se po sebi razumjeva, da su se pravoužitnici dizali protiv kultiviranja, akoprem opet s druge strane zahtjevaju, da kao pripadnost dobiju čim veću množinu drva

Visinu glavnog prihoda, te način kako je on izračunavan do godine 1909 spomenuli smo napred. Prihod pako međutimnog užitka ustanovljen je pokusnim plohama.

Unutarnje podjelenje šuma jest u pojedinoj gospodarstvenoj jedinici označeno okružjima i odsjecima.

Gdje između okružja nije bilo nāravnih meda, izvedene su prosjeke. Dakako da je i tu odlučivala tadanja moda u šumarstvu, da prosjeke budu ravne i da se većinom pružaju od juga k sjeveru i od istoka k zapadu, dolazeći tu i tamo i u gudure.

Danas se napuštaju takove prosjeke, te se vijuganjem po obroncima i sljemenima, uz crte za gospodarstveno podjelenje šuma, stvaraju također i izvozni putevi. Odustalo se je i od prosjeka, koje su lih lovnu svrhu imale, dok se danas šumarska znanost i šumarska ekonomija sasma odijelila od športa lova, ma da se veli, da je od ovoga nastala.

Gospodarstveni elaborat imovne općine križevačke od 1889. imade sve naputkom B od g. 1881 propisane dijelove, a manjkaju lih »Opisi meda«, i to s razloga, što šume tada još nisu omedene bile, koji posao se je imao obaviti prigodom zagajivanja pojedinih dijelova i šuma.

Tom prilikom napomenuti nam je, da je reambulacijom meda šumskog predjela Gologuza ustanovljeno, da su u posjedu od 4 rali 832□^o površine Crnojevići iz Blatnice, kako oni pripovijedaju jur od 47 godina natrag, dok je imovna općina,

taj komad zemlje od države u dio dobila te se ona u gruntonici nalazi kao vlasnica provedena. Ma da je kod sastavka gruntovnih uložaka bio opredjeljen izrok za reklamacije za vrieme od 1. VIII. 1889. do konca siječnja 1890., nijesu se javili — doćim sada potražuju da im se u vlastnost pusti to zemljište, koje su oni navodno još za vojne uprave mjenjali sa državnim šumskim erarom za neku svoju zemlju.

Gospodarstveni nacrti izrađeni su u mjerilu $1'' = 80^{\circ}$, a priručni $1'' = 160^{\circ}$. Reambulacije međa obavljaju se pomoću kopija katastralnih nacrtova.

Kod uspostave međa nadolazi se tu i tamo na manje usurpacije, koje se većinom mirnim putem izvansudbenom nagodom stranaka sa imovnom općinom urede, bud da ih usurpanti odmah dadu u posjed vlasniku t. j. imovnoj općini — bud ih primaju u zakup na više godina, a gdjegdje se one prodadu, a utržak privede neotudivoj glavnici imovne općine.

Rekosmo, da se usurpirano tlo prodaje, nu to biva samo u onom slučaju, gdje je stranka t. j. susjedni posjednik, nepoznavajući međe, zašao na zemljište imovne općine križevačke, i tu svojim trudom i ulogom kapitala zasadio primjerice vinograd, kuću i t. d. Tu bi se inakim postupkom susjedu ogromna šteta nanesla.

Reambulacija meda ne obavlja se mjerenjem lancem susjednih živica i inih posjeda, već gdje je to potrebno na bazi geometrijskoj prema nauci geodezije i sa strojevima. Uslijed toga, te što se susjedima prikazuje ispravno stanje predmeta, imovna općina vrlo rijetko, dapaće skoro nikada ne dolazi do pravdanja i sudbenih postupaka radi meda. Koli je riječ da susjed sa susjedom mora da u dobru žive, toli je zadača uprave imovne općine kao narodne institucije, da dobrim primjerom prednjači seljaku ponajpače Graničaru pravoužitniku.

* * *

Ponos uprave imovne općine križevačke je gojenje šuma. Naše kulture, naše mlade sastojine brižno su čuvane i gojene

nemalim trudom i marom. Nemislimo se ovdje hvalisati sa uspjeha i rada, al mislimo istaći veselje, koje nas obuzima kao šumarske zvaničnike, zašavši u uspjele kulture, mlade hrastike, bukvike i grabike, osjećajući, da smo proučavajući svesilu prirode, te bit i narav pojedinih vrsti drveća priredili koljevku embriju, da može iz njega postati budući zdravi individuum u korist gospodujućem stvoru — čovjeku, ponajpače pravoužitniku budućih generacija.

Ne ima studije do li naravi, za onoga, koji se je tome posvetio. Proučavajući tlo kao bazu, klimu kao prostor u kom se kreće (taste), a fiziologiju kao unutarnju silu žive prirode, čovjek stečenim iskustvom tuđim i svojim, dolazi u borbu za eksistenciju do uspjeha, da može održati izabranu vrst i da poluči svrhu, koju si je kao ekonom naroda zadao, radeći na zemljištu većine naroda svoga kraja.

Ne malo borbe stoje ti uspjesi, a da ih bolje ilustriramo, iznašamo primjera radi slijedeći slučaj: Već u prošlom deceniju imao se je dio šume Bolč Velika u površini od 160·85 rali, kulturi privesti, a gojitbenom osnovom odobrenom po kr. zem. vlasti za godinu 1907./1908 bijaše propisana ponovno provedba te kulture. Uza sve to ostade još i danas ta površina nekultivirana, a razlog su tome molbe i pritužbe okolišnih pravoužitnika, kojima vapiju za pašom ma da im je na dohvata do 1240 rali otvorene šume (Bolčanski Lug).

Drvosječnom osnovom za g. 1906./1907. dospjela je šuma Tuk Velika k sjeći te je kao takova i posjećena, a gojitbenom godišnjom osnovom za 1905./1906. odobrenom također po kr. zemaljskoj vlasti, imalo se je tlo prirediti za buduću kulturu hrasta, predavši tu površinu na par godina poljskom gospodarenju. I tu se je mislilo na običajne zaprieke i molbe seljaka, pak nije cijela sječina privredna kulturi, nego jedan dio ostavljen za pašu. Prema tome dano je u zakup samo 140 rali, a za pašu je ostavljeno preko 150 rali. Usprkos tomu tražila su okolišna sela, da se zakup razriješi i njima za pašu ostavi čitava površina.

Nebrojeno takovih slučajeva mogli bi iznijeti, dapače možemo ustvrditi da ne ima sjećine, koja se u zabranu stavlja, a da nebi zapreka bilo, bud sa koje strane.

Narod želi imati drva u izobilju zahtjeva od uprave imovne općine, da na nemogući način namiri njihove potrebe drva, al se svim mogućim sretstvima služi, da svakom kultiviranju šuma stane na put. Karakteristično je svakako za naše odnošaje, da je iz kruga zastupnika imovne općine (dakle pravoužitnika), iznešen u sjednici zastupstva od 20. svibnja 1908. pod točkom 11-a/2. naročiti predlog: »da se sve u području imovne općine križevačke ležeće nepošumljene šumske čistine i površine, u što kraćem vremenu šumskoj kulturi privedu, kako bi iste drvom obrasle«. Na taj predlog zastupstvo je stvorilo jednoglasan zaključak: »da se prema predlogu sve nepošumljene površine i pašnjaci (čistine) postepeno u okviru gospodarstvene osnove šumom zasadе«. Taj zaključak odobren je po kr. zemaljskoj vladи, odjelu za unutarnje poslove naredbom od 28. travnja 1909. broj 30153. Uza sve to ne daju se opisati potežkoće koje se postavljaju upravi imovne općine Križevačke proti pomlađenju površina isječena sadnjom ili sjetvom.

Momentana korist, koju bi pravoužitnik želio da crpi iz posjećene šume, pasući blago u nabujaloj travi, zasljepljuje ga. Ne misli na štetu, koju si time čini općenito gubitkom na zakašnjenom vremenu za šumsku kulturu i na izgubljenom prirastu te onu, što se je time iz pitomog jakog tla, stvorilo podivljalo, trnjem i bujadi puno zemljište, te konačno, da se marva na takovoj paši slabo hrani i da gospodar seljak gubi zlatno dubre za gnojenje svojih polja.

Narod sam na svojem (kao član imovne općine križevačke) nanaša sebi štetu a upravi nepotrebnu borbu, da provede ono zašto je postavljena po istom onom, koji ju priječi, da mu sa ljubavi prema naravi i narodu učini i poradi za njegov ekonomski napredak.

Ne smijemo da malakšemo, kaošto nismo ni do danas u toj borbi malaksali, ma da nam rijetko kada bude priznat rad, bilo s koje strane.

Rekosmo već u uvodu ove rasprave, da se ne možemo oteti okolnostima vremena, kaošto ni daleko zaći od općenitog shvaćanja naroda i nestrukovnjaka u racijonalnom šumarenju — a to najviše čutimo kod gojitbe šuma — jer se kod nas još uvijek vjeruje u onu: »Dok spavamo, šuma raste«.

Pustoš Kraša nije tek posljedica formacije tla i onaj izgovor, kojim se služimo običajno, da je signoria mljetička Kraš devastirala, sjekom tamošnjih šuma, već je krivnja i u domaćem elementu, što nije zavremeno sadio i uzgajao novu šumu, a ono malo što je ostalo, popaslo je blago, ponajpače ovca, a obrstila koza. Premda nas te goljeti milog nam hrvatskog Primorja opominju, da sjekući šumu, treba da ju i pomladimo, njegujemo i uzgajamo, nalazimo na svakom skoro koraku zapreku.

Isto što biva kod prve kulture, dogadja se i tada, kada šuma malko poodraste. Sa svih strana saleću molbe i deputacije, da se branjevina otvorи, ne pitajući da li će trpiti ili ne od zuba marve. I tu opet ima uprava silne borbe da od paše blaga sačuva započeto djelo — uspjelu mlađu šumu.

Uredenje meda i gojidba šuma redovni je izdatak imovne općine, pa je u tu svrhu

g. 1890.	potrošeno	39278·12	K;	g. 1891.	potrošeno	40816·74	K
» 1892.	»	71604·74	»	1893.	»	33969·00	»
» 1894.	»	30813·40	»	1895.	»	66997·80	»
» 1896.	»	64454·80	»	1897.	»	27139·04	»
» 1898.	»	49740·74	»	1899.	»	49740·74	»
» 1900	»	30788·71	»	1901.	»	23235·70	»
» 1902.	»	29279·05	»	1903.	»	32840·43	»
» 1904.	»	28875·36	»	1905.	»	14555·60	»
» 1906.	»	30336·73	»	1907.	»	38092·45	»
» 1908.	»	37467·28	»	1909.	»	32103·47	»

Godine 1890. posjetio je naše hrastike leptir četnjak, ter harao njima brsteći list, a pomagao mu u tom poslu gubar.

Po priopovijedanju motrioca i starijih kolega izgledale su tada šume, kao u sred zime bez lista i pupa. Godine 1902.

kako jur spomenusmo, navališe na četinjače naših šuma potkornjaci i unistiše ih. Zadnjih godina opet se na hrasticima pojavише u većoj mjeri gusjenice — a prošle i ove godine opažamo, kako se najljepša stabla suše. S jedne se strane tvrdi, da je tome uzrok medljka, a s druge da je to posljedica gusjenica — na nama je pak, da bolest proučavamo i da spačavamo hrast od propadanja.

Godine 1896. je ciklon u Malom Jantaku porušio veću koliciну stabala. Šumski požar rijetkost jest, dok je većinom u maloj mjeri od pastira tu i tamo prouzročena s nepažnje vatrom, koju lože, da se na paši ogriju. O većem šumskom požaru možemo govoriti tek u Velikoj—Bolč godine 1896. gdje je bila zahvaćena veća površina mlade sastojine. Ista je na počep posjećena, te je iz žila snažne mladice potjerala.

U mladim hrasticima zatire mlada stabalca bujan hmelj, a u njekojim šumama i iz žilja i panjeva izrasle mladice johe. Vjetrovi nisu znatnijih šteta učinili, a niti kiše, dok se protiv mrazova branimo vođenjem sjećina oplodnim načinom, a u slučajevima čiste sjeće hrastika, da prije toga naplодimo površinu. Rani snijeg, koji je 1905. još na zelen list u jesen pao, načinio je nemale štete u svim branjevinama imovne općine križevačke. Stagniranu vodu odvadamo kanalizacijama, kako je to učinjeno u Velikom i Malom Jantaku, Glogovnici, Drliježu, Česmi—Velikoj i Dabravinama.

Svojevremeno su držani šumski vrtovi za odgoj smrekovih i ariševih biljka kod šumarija u Čazmi, Garešnici, Bjelovaru i Ivanskoj. Kasnije su ti vrtovi rabili za uzgoj bagrema, jasena i briješta, dok nisu konačno kao nepotrebni napušteni.

O oplodnom načinu pomlađivanja šuma, sadnji žira pod motiku, te sadnji sađenica ne ćemo ovdje govoriti, jer nam to nije zadaćom, te jer to ne činimo drugačije, nego li to piše u knjigama o gojidbi šuma.

Branjevine se ne ograju više hrastovim skupocjenim plotovima ma da ih još g. 1889. nazivamo dobrom obranom, već se danas sjećine omeđuju znacima ili malom grabom, zasadivši

sipom bagremovu živicu, od koje vinogradari rado kupuju vino-gradarsko kolje. Branjevine se proglašuju u svim obližnjim mjestima, pak uz dobrog čuvara najbolje su tako zaštićene od paše blaga i kvara po ljudima.

Kako se iz ovih par redaka razabradi može, mi u kultiviranju šumskih površina, stojimo još uvijek pod uplivom shvaćanja seljaka i nepozvanih demagoga, koji nas priječe u radu, a tu i тамо nam uza sve listanje po debelim knjigam učitelja Hartiga, Sachsa, Gayera, Heyera, Edera, Mayra, Kerner, De Candole Tubeufa i t. d. i sama narav pokvari naše račune.

* * *

Od godine 1874. pa do 1889. nije bilo opredjeljenog smjera u gospodartva, već su šume sječene bez izračunanih etata, al su na njihovim mjestima zasađene nove, kao buduće visoke šume. Godina osamdesetih i početkom devedesetih prošlog vijeka, bili su naši strukovnjaci zauzeti za visoke šume u gospodarstvu imovnih općina. Danas se sa svih strana čuje zujiti o uzgoju sitnih (nizkih) šuma, ma da mnogi ne vjeruju u pjesan tog uzgoja. Sitna će šuma za pretvorbe iz visoke, možda donijeti više drva, ponajpače ogrijevnog — al po tom producirati će manjudrvnu masu, a uz to slabe kvalitete osobito nagradi. Velike pak površine, koje će se uslijed niske ophodnje morati zabraniti, podavati će manje paše za pravoužitničko blago.

Na nama nije, da u tome odlučujemo, jer nismo za to pozvani — dok ćemo u smjeru gospodarenja, izvršavati intencije odlučujućih faktora.

Uvjereni smo ali da će nadoći doba kada ćemo se zabaviti, ako ne mi, a to svakako mlada šumarska generacija, sa postotkom zrelosti pojedinih šuma imovne općine i da će njegov snošaj prema gospodarstvenom postotku odlučiti u mnogome. Nadoći će ono doba, gdje se u narodno-ekonomskom upravljanju i gospodarenju sa šumama imovne općine ne će tražiti najveća mogućadrvna masa, nego najveće ukamaćenje kapitala, što no

ga možda ne predstavlja svaka njena šuma, ali ga prestavljaju njekoje, primjerice: Ružinovac, Radmilovača i Bedenik.

Prva i zadnja su svojim položajem zapreka da se bližnja sela ne mogu normalno razvijati, a Radmilovača ima veoma malenu površinu, te će s toga morati doći do unovčenja i pretvorbe tih šuma.

Ma da se u ženskom svijetu teško ostavlja ukočenost steznika, to će reformni corsetti ipak pobjediti, ako ne inače, a to sa slobodom i napretkom u naravnoj estetici i praktičnosti. Isto tako teško se ostavljamo u šumarstvu ukočenih formula za izračunavanje etata, ukočenih teorija visokih, srednjih i sitnih šuma. Teško nam je napuštati ukočene stupce, pune naslaganih brojeva izračunanih prihoda već u napred, za vrijeme nakon sto i više godina. Teško nam je napuštati ideju, da u jednom te istom uredajnom razredu nebi bio samo visoki, srednji ili niski uzgoj i da se u cijelom tom uredajnom razredu nebi gospodarilo na svim mjestima po jednim te istim opredjelenim pravilima, bez obzirce na pojedine njegove dijelove, koji mogu biti po vrsti najrazličitiji. Probiti će i kod nas moderno gospodarenje šumama i unutar pojedinog uredajnog razreda (ako ovaj mora da ostane) prilagoditi se vrsti drveća i uzgoju, koji će prema svrsi, koju od pojedine sastojine želimo, najbolje odgovarati, ne vežući se radi jedinstva gospodarstvene jedinice, na jednu te istu ophodnju.

Što će nam visoka grabova šuma, kad trebamo goriva, a zašto ne bi sačuvali budućnosti građevno drvo uspjelog mladog hrastika bez obzira na ophodnju bila ona 100 ili 40 godina.

Prilagodivati ćemo se tada sjećom i uzgojem naravi pojedine vrsti drveća i potrebama, koje nas budu snašle. Nadoći će i kod nas doba Presslera, Heyera, Wagnera i Judeicha i drugih pobornika istih ideja.

* * *

Gospodarstvena autonomija imovne općine križevačke izražena je u njenom između članova općinskih vijeća prema članku 6. zakona od 15. lipnja 1873. biranom zastupstvu i to:

za općine	Gudovac	2	zastupnika	Ivanska	2	zastupnika
	Farkaševac	2	»	Križ	2	»
	Kloštar-Ivanić	2	»	Čazma	2	»
	Štefanje	1	»	Vukovje	2	»
	Vojakovac	2	»	Sv. Ivan-Žabno	2	»
	Garešnica	2	»	Berek	2	»
	Hercegovac	1	»	Veliki Zdenci	1	»

Ukupno 25 zastupnika, a isto toliko i zamjenika

Po članku 17. istog zakona prestavlja imovnu općinu gospodarstveni odbor, kojega po članku 7. rečenog zakona, apsolutnom većinom glasova bira izmedju sebe zastupstvo u prvoj svojoj konstituirajućoj skupštini. Gospodarstveni odbor sastoji se iz predsjednika i četiri odbornika.

Mandat zastupnika, koji mora biti pravoužitnik imovne općine, traje tri godine.

(Svršit će se).

Redovita XXXV. glavna skupština hrv.-slav. šum. društva, obdržavana dne 10. kolovoza 1911. u Zagrebu.

Dne 9. kolovoza u večer sakupio se je u posebnim prostorijama poznate zagrebačke gostione zvane „Varoška pivnica“, liep broj društvenih članova, gdje su se stari znanci i drugovi zelene struke pozdravili i ugodno pozabavili.

Sutradan, nakon što je stigao brzojav od predsjednika društva preuzv. gosp. Marka grofa Bombellesa, da želi vječanju skupštine najbolji uspjeh, nu da joj žalibože radi nestalna zdravija ne može prisustvovati i predsjedati, otvorio je I. potpredsjednik društva p. n. gosp. Robert Fischbach, kr. odsječni savjetnik, XXXV. glavnu skupštinu u 8 sati u jutro u „Šum. domu“, te je prisutne skupštinare u ime odsutnog društvenog predsjednika, kao i u ime svoje usrdno pozdravio.

Isto tako pozdravio je predsjedatelj toplim riječima p. n. g. Josipa Havasa, kr. minister. savjetnika i predstojnika kr. šum. ravnateljstva u Zagrebu, kao izaslanika ugar. zem. šumarskoga društva.

Nakon što je perovodjom skupštinskoga zapisnika izabran g. dr. Aleksander Ugrenović, pročitao je prema točki 2 dnevnoga reda društveni tajnik Bogoslav Kosović slijedeće o djelovanju uprav. odbora za god. 1910/1.*

* Radi pomanjkanja prostora, donjeti ćemo to izvješće u budućem broju.
Uredništvo.

Nakon što je tajnikov izvještaj o djelovanju uprav. odbora u minuloj godini, uzet po skupštini bez primjetbe do znanja, prešlo se je na 3. točku dnevnoga reda: Ustanovljenje proračuna za god. 1912. kojega je nacrt otisnut na 300. strani Šum. lista za mjesec srpanj-kolovož 1911. Predsjedatelj je skupštinarima razložio potrebu njekih preinaka primitaka i izdataka prema proračunima prošlih godina, ter naglasio, da se paušal blagajniku i uredniku mora povećati obzirom na veliki posao, koji je stima funkcijama skopčan, ter izvjestio, da se i stavka „Nagrada suradnicima“ mora povisiti obzirom na zaključak uprav. odbora od 3. lipnja t. g. kojim je povišen honorar za članke i vijesti u Šum. listu i Lug. viestniku. Skupštinar V. Böhmel predlaže na to, da se i društvenom tajniku povisi paušal od 600 na 900 K, a ravnotežje u proračunu uspostavi time, da se stav. 19. proračuna „Vanredni trošak“ snizi 828 K na 528 K. Pošto su obrazlaganja predsjedatelja i predlog skupštinaru V. Böhnelu po skupštini usvojeni, ustanovljen je proračun društvene imovine sa primitkom od K 24.200 i isto toliko rashodom.

Proračun „Pripomoćne zaklade“ ustanovljen je i po skupštini prihvaćen sa prihodom od 650 K i rashodom od 509 K, ter ostatkom od 141 K.

Proračun „Borošićeve zaklade“ nije mogla skupština raspraviti, jer će se svrha te zaklade po glavnoj skupštini istom danas odrediti.

Iza toga je prema toč. 4. dnevnoga reda pročitan zapisnik od 20. svibnja t. g. odbora ad hoc o ispitanju društvenih računa i stanja imovine koncem godine 1910.

Taj zapisnik je otisnut na strani 306. i 307. ovogodišnjeg Šumarskog lista.

Podjedno je pročitana po istom odboru dne 20. V. t. g. preispitana potanja bilanca po stanju od 31. XII 1910. koli za društvenu imovinu i pripomoćnu zakladu hrv.-slav. šum. društva, koja je osnovana u spomen nadš. V. Köresknya, toli i zaklade utemeljene u spomen pok. Andrije Borošića, tajnika hrv.-slav. šum. društva.

I te bilance su već otisnute u ovogod. „S. L.“ na str. 302.—305.

Prigodom čitanja bilance društvene imovine i to kod stavke aktiva: „Šum dom“, najavio je predsjedatelj, da je u jučerašnjoj odborskoj sjednici raspravljeno pitanje o eventualnoj prodaji društvenoga doma, ter naveo glavne razloge, koji za prodaju govore. Skupština je uzela do znanja koli bilancu, toli i izvještaj predsjedatelja o naumljenoj prodaji Šum. doma, ter zaključila, da se pitanje o prodaji Šum. doma svestrano prouči i svojevremeno, postane li actuelno, iznese pred glavnu ili izvanrednu skupštinu, koja će o tomu konačno odlučiti.

Na to konstatira predsjedatelj, da je minula trogodišnja perioda, za koju je bilo izabrano predsjedništvo i cijelokupni odbor hrv. slav. šumarskog društva, ter moli skupštinu, neka prema toč. 5. dnevnoga reda provede izbor novoga predsjedništva i uprav. odbora za trogodište 1912.—1914. i to pod predsjedanjem dobnoga predsjednika.

Dobni predsjednik Koloman Boellein, nadšumar brodske imovne općine zauzima predsjedničko mjesto, stavlja na dnevni red izbor

novog predsjedništva, imenuje scrutatorima gg. Šandora Kaisera i Antuna Marka, te nakon stanke od 5 časova daje poimence prozivati članove. Izabrani su sliedeći:

Za predsjednika: preuzv. g. Marko grof Bombelles;

za I. potpredsjednika: velem. g. Robert Fischbach, kr. odsječni savjetnik;

za II. potpredsjednika: presv. g. Josip Havas, pretstojnik kr. šum. ravnateljstva u Zagrebu;

za tajnika: Josip Jakopec, kr. vladin povjerenik i

za blagajnika: Ljudevit Szentgyörgy, kr. vladin šum. povjerenik, oba u Zagrebu.

Iza toga prešlo se je na izbor upravnog odbora, te su izabrani sliedeći: Bokor Robert, kr. šum. nadsavjetnik, Vinkovci; Bona de Marino, kr. zem. šum. nadzornik I. razreda, Zagreb; Dojković Vilim, kr. zem. šum. nadzornik I. razreda, Zagreb; Kesterčanek Franjo Ž., profesor kr. šum. akademije, Zagreb; Kosović Bogoslav, šum. odsjeku kr. zem. vlade dodijeljeni kr. žup. šum. nadzornik, Zagreb; König Ivan, kr. kot. šumar, Sisak; Lasman Dragutin, nadšumarnik ogul. im. opć., Ogulin; Metlaš Jovo, nadšumarnik petrov. im. opć., Mitrovica; Dr. Nenadić Gjuro, kr. šum. akademiji pridjeljeni kr. šum. povjerenik, Zagreb; Dr. Andrija Petračić, kot. šumar gradske im. opć., Banova jaruga; Polaček Dragutin, kr. šum. savjetnik, Zagreb; Ružička August, kr. šum. savjetnik, Zagreb; Slapničar Slavoljub, nadšumarnik gjurgjev. im. opć., Belovar; Tölg Vilim, kr. šum. nadsavj. Zagreb; i Trötzer Dragutin, vlast. šumarnik, Zagreb.

Dobni predsjednik umoljava na to izabranoga I. potpr. R. Fischbacha, da u otsuću izabranoga predsjednika, dalje skupštini predsjeda, koji zauzimajuć predsjedničko mjesto predlaže, da se ponovno izabranom predsjedniku preuzv. g. Marku grofu Bombellesu u Opeki kod Vinice, odašalje sliedeći pozdravni brzojav:

»Na glavnoj skupštini sabrani članovi hrv. slav. šum. društva pozdravljuju Preuzv. Vašu kao svoga opetovano jednoglasno izabranog predsjednika s molbom, da Preuzv. Vaša i u buduće šumarskom društvu svoju naklonost i pažnju posvetiti blagoizvoli. Nadalje umoljava se Preuzv. Vaša, da blagoizvoli pokrovitelja hrv.-slav. šum. društva Preuzv. g. grofa Dragutina Khuen-Hedervarya u ime skupštine smierno pozdraviti«.

Predlog je jednoglasno primljen i brzojav naslovniku odaslan.

Buduć je vrieme poodmaklo bilo, to predsjedatelj čita prešni predlog g. člana R Ernya: da bi njekolicina kr. kot. šumara, privolom društva, predala preuzv. g. banu pretstavku i zamolila ga, da obzirom na teško stanje čim prije naredbenim putem promakne jedan dio kr. kot. šumara iz X. u IX. čin. razred.

Nakon što je član Erny i samu pretstavku pročitao, odputilo se je u predlogu naznačeno odaslanstvo da ju uruči preuzvišenom gosp. banu.

Iza toga budu u odbor ad hoc za ispitivanje društvenih računa za god. 1911. izabrana gg. Ivan Grčević, kr. vladin račun. savjetnik i Bela pl. Thuransky, kr. rač. savjetnik.

Nadalje je zaključeno, da mjesto buduće skupštinn po dosađanju običaju ustanovi uprav. odbor društva, te napokon bude raspravljena i prihvaćena pretstavka hrv.-slav. šum. društva glede uređenja putnih naklada i paušala kr. šumarskog i nadlugarškog osoblja kod kr. polit. oblastih, kao i nacrt zakladnice o literarnoj zakladi, osnovanoj na uspomenu pok. društvenog tajnika A. Borošića. Prva je bila priložena k broju 7. i 8. Šum. lista t. g. a potonja će se objelodaniti onda, kada bude po kr. hrv. slav. dalm. zem. vlasti odobrena.

Pretstavku o poboljšanju statusa kr. šum. tehničara nije glavna skupština raspravila, jer ju je, kako je već u tajničkom izvješću spomenuto, uprav. odbor skinuo sa dnevnoga reda glavne skupštine Predsjedatelj je stavio predlog, neka se ponovno pozovu svi članovi društva, da podnesu svoje pismene, temeljito obrazložene primjetbe i želje glede eventualnih preinaka, odnosno gledе nadopune te pretstavke, a na temelju podnešenih opravdanih želja, da predsjedništvo društva pretstavku ispravi, odnosno nadopuni i na nadležno mjesto najdulje u roku od mjesec dana podnese, što je glavna skupština i usvojila. Konačno je glavna skupština prema zadnjoj točki dnevnog reda usvojila predlog I. potpredsjednika R. Fischbacha, koji ide zatim, da se u budnje u pravilu nebi išlo na skupne izlete, jer se na takove puno potroši i novaca i vremena, a malo se nauči, nego da bi skupštinari isli u manjim odjelima 4—8 njih u one krajeve, gdje će naći za njih zanimive objekte. Predsjedništvo šum. društva imalo bi voditi brigu o tome, da ustanovi objekte i izletnike razdieli, te da naročito mlađim članovima ishodi primjerenu potporu za podmirenje pntnih troškova.

Skupštinar, kr. žup. šum. nadz. g. Matizović je na to predložio, da se prigodom ustanovljenja krajeva za izlete, uzme na godinu osobiti obzir na susjednu nam Bosnu i Hercegovinu, gdje se zadnjih godina šume u veliko eksploriraju i ureduju, te gdje bi mnogi i mnogi što šta vrlo vrednoga i poučnoga vidjeti mogao.

Konačno isti skupštinar predlaže, da skupština požrtvovnom odborniku i marnom uredniku Šum. lista g. A. Kernu, koji se je radi slaboga zdravlja odrekao i odborništva i uredništva, te radi toga na njegovu vlastitu želju nije ponovno ni izabran u drnštveni odbor, izrazi priznanje za njegov dosadanji mar i trud, što skupštinari per aclamacionem prihvataju uz želju, da bi se g. Kern doskora potpunoma opet oporavio i svoje vrstne sile i nadalje na boljak i procvat hrv. slav. šum. društva posvetiti mogao!

Pošto je time bio dnevni red iscrpljen zaključio je predsjedatelj skupštini, na što je pročitan o tečaju skupštine sastavljeni zapisnik i ovjerovljen po gg. Kolomanu Bölleinu i A. Rennaru.

Pripominjemo konačno da su: „Društvo gospodarskih i šumarskih činovnika Hrvatske i Slavonije u Osijeku“, te „Hrv.-slav. gospodarsko društvo, kao središnja zadruga u Osijeku“, umolili p. n. g. Roberta Fischbacha, da ta drnštva na skupštini zastupa; a „Hrvatsko gosp. društvo, kao središnja zadruga u Zagrebu“, delegiralo je u tu svrhu g. kr. profesora I. Metelku Brzojavno pako pozdravili su skupštini drnštveni članovi: Fran Althaller, šumarnik i Milan Zobundijja, rač. pristav, oba iz Otočca.

Skupštini prisustvovala su slijedeća gg. članovi: Abramović Nikola, nadšumar — Cerna; Adamek Ladislav, nadšumar — Otočac; Bauer Vjekoslav, nadšumar — Ogulin; Beck Ivan, šumarnik procjenitelj — Belovar; Boelein Koloman, nadšumar — Rajevoselo; Biondić Josip, kotar, šumar — Krasno; Bona conte Marino, kr. zem. šum. nadzornik — Zagreb; Bönel Viktor, gradski nadšumar — Koprivnica; Cesarić Gjuro, kr. žup. šum. nadzornik — Osiek; Czikos pl. Stjepan, kot. šumar — Ivanić Kloštar; Čeović Ivan, šum pristav — Belovar; Čop Andrija, šumarnik — Ogulin; Demetrović Gjuro, kr. kot. šumar — Gospić; Dmitrović Radivoj, kot. šumar — Glina; Dojković Vilim, kr. zem. šum. nadzornik — Zagreb; Dražić Jaroslav, nadbisk. šumar — Zagreb; Dumengjić Adolf, kr. kot. šumar — Djakovo; Erny Rudolf, kr. kot. šumar — Zagreb; Fischbach Robert, kr. odsječni savjetnik — Zagreb; Frkić Stjepan, nadšumarnik — Karlovac; Fuksa Vaclav, nadšumar — Grubišnopolje; Grdinić Mat, nadšumar — Belovar; Gürth Dragutin, kr. žup. šum. nadzornik — Vukovar; Hajek Bogoslav, šumarnik procjenik — Nova Gradiška; Havas Josip, kr. ministerijalni savjetnik — Zagreb; Heckner Josip, nadšumar — Vel. Gorica; Herak Emil, šum. pristav — Belovar; Jakopec Josip, kr. šum. povjerenik — Zagreb; Jasić Dušan, šum vježbenik — Petrinja; Kaderžavek Leo, nadšumar — Belovar; Kauders Alfons, kr. kot. šumar — Cirkvenica; Kayser pl. Šandor, kr. šumarski nadinžinir — Vinkovci; Kern Ante, kr. zem. šum nadzornik — Zagreb; Koprić Andrija, kr. zem. šum. nadzornik — Zagreb; Kosović Bogoslav, kr. žup. šum. nadzornik — Zagreb; Kovač Petar, šum. pristav — Koprivnica; Kovačina Mato, nadšumar — Sv. Ivan Žabno; König Ivan, kr. kot. šumar, — Sisak; Kranjc Božidar, kr. kot. šumar, — Osiek; Lach Gustav, šumarnik — Belovar; Layer pl. Šandor, kr. rač. revident — Zagreb; Lasman Dragutin, nadšumarnik — Ogulin; Mayer Mirko, nadšumar — Kloštar Ivanić; Majnarić Josip, kr. kot. šumar — Delnice; Maksić Ratislav, kr. kot. šumar — Belovar; Mark Ante, nadšumarnik — Belovar; Markulin Ivan, oficijal — Petrinja; Matić Jovan, nadšumar — Morović; Matičević Maksimiljan, nadšumar — Mitrovica; Matizović Dragutin, kr. žup. šum. nadzor — Ogulin; Nešković Borivoj, kot. šumar — Mitrovica; — Ogrizović Gedeon, kot. šumar — Glina; Paradjiković Gjuro, šum. vježbenik — Nova Gradiška; Peićić Obrad nadšumar — Klenak; Peićić pl. Viktor, nadšumar — Nova Kapela-Batrina; Perušić Andrija, šum. pristav — Nova Gradiška; Perc Aleksander, nadšumarnik — Otočac; Perc Vilim, kr. šumarski nadinžinir — Sušak; Petrović Stevan, kr. zem. šum. nadzornik — Zagreb; Piršić Vilim, kot. šumar, — Modruš; Pleša Nikola, kr. kot. šumar — Zagreb; Pleško Bartol, kr. kot. šum. — Krapina; Polaček Dragutin, kr. šum. savjetnik — Zagreb; Popović Pajo, kr. kot. šumar — Vrbovsko; Potočnjak Vjenceslav, nadšumar — Nova Gradiška; Prpić Stjepan, šum. računovodja — Glina; Renner Ante, šumarnik — Petrinja, Rukavina Josip, nadšumar — Senj; Stanislavljević pl. Krešimir, kr. kot. šumar — Požega; Stanković Velimir, nadšumar — Surčin; Stipetić Filip, šum. pristav — Sv. Ivan Žabno; Sutić Slavko, kr. kot. šumar — Karlovac; Szentgyörgy Ljudevit, kr. šum. povjerenik — Zagreb; Šimić Stjepan, nadšumar-procjenitelj —

Ogulin; Snajder Luka, šum. vježbenik — Mitrovica; Stefović Josip, šum. vježbenik — Belovar; Tölg Vilim, kr. šum nadsavjetnik — Zagreb; Trötzer Dragutin, vlast. šumarnik — Zagreb; Ugrenović Aleksander, protustavnik — Petrinja; Ugrenović Aleksander dr., kr. kot. šum. — Pakrac; Vasiljević Vladimir, kr. šum. nadinžinir — Zagreb; Vidale Jaromir, šumarnik — Vinkovci; Vlatković Petar, kot. šumar — Blinja; Vučković Vaso dr., kr. kot. šumar — Samobor; Weiner Milan, kr. kot. šumar — Kutina; Zajc pl. Carmenlo, kr. šum. nadinžinir — Zagreb; Žegarac Pavle, kot. šumar — Mitrovica i Žibrat Milan, kr. kot. šumar — Virovitica. Ukupno 88 članova

B. K.

Izlet učestnika XXXV. glav. skupštine hrv.-slav. šum. društva u šumu „Draganički lug“ zem. zaj. Draganić, dne 11. kolovoza 1911.

Pošto se prošle godine, radi velike poplave, nije mogla održati ekskurzija Šumar. društva u šumu Draganički lug, odlučio je društveni upravljujući odbor, da se ta ekskurzija održi nakon ovogodišnje glavne skupštine.

Zanimanje za tu ekskurziju bilo je znatno, te se je prijavio liep broj izletnika, valjda stoga, što su se htjeli na vlastite oči uvjeriti o probitcima „zasebnog, kod nas u praksi dosele neprovadjanog“, a u novici u „Nar. Nov.“ od 28. rujna prošle godine, od nepoznatog pisca toli pohvaljenog načina, kojim g. kr. zem. šumar. nadzornik V. Dojković kani urediti ovu šumu, kao valjda i stoga, što su bili zveljivi saznati, kako spomenuti g. kao sastavljač gospodarstvene osnove za tu šumu, misli praktično provesti pomladbu prebornim sjekom uživane šume, a da isječena mjesta „nezabrani“ od paše mnogo-brojnog blaga, kako je on to stavio u izgled u svom predavanju o toj temi, koje je držao nakon prošlogodišnje glavne skupštine (vidi listopadski broj Šum. lista od 1910.).

Izletnici su prema programu krenuli dne 11. kolovoza t. g. jutarnjim vlakom do željez. postaje Draganić, gdje ih je u ime z. z. dočekao njezin predsjednik Rak i većina odbornika. Od tuda su svi zajedno krenuli u šumski predjel „Jelas“, gdje je voditelj ekskurzije g. Dojković, koji rukovodi uredjajne radnje u šumi spomenute z. z., izletnicima ponajprije prikazao historijat z. z. Draganić i njegine šume, a zatim na temelju do sada sabranih podataka razvio načela, po kojima je nakano sastaviti gospodarstvenu osnovu za Draganički lug.

Po njegovom mnenju potiču ponosni Draganičaci od Kresa, Kupiše i Raka, koji su prema povjestnom pričanju spasili kralja Belu IV. i za to svoje junaštvo dobili povelju i jedan dio sadanjeg Draganičkog luga. Ostali dijelovi šume pripali su z. zajednici od gospoštije Draganić, a njeki su postali stapanjem od više zaselaka draganičkih i njihovoga posebnoga imetka u jednu cjelinu.

Današnji Draganički lug mjeri 5631 t2 kat. jutara, te će se prema gosp. osnovi razdijeliti u tri medjusobno naravnim medjama

razmedjene gospodarstvene jedinice i to: I. Visoka sa 2806·3 k. jutara, II. Sušje sa 2114·48 kat. jutara i III. Jelas sa 710·4 k. jutara.

Sve tri gosp. jedinice razdjeljene su u odjele sa medjusobno okomito se sjekućim prosjekama, od kojih jedne teku smjerom od sjeverozapada prema jugoistoku, a druge od sjeveroistoka prema jugozapadu.

Tako nastali odjeli imaju svaki oko 100 jut. površine. Tlo je u Draganičkom lugu kao stvoreno za uzgoj hrasta, jedino mjestimično smetaju njegovom bujnom uspjevanju mnogobrojna čretišta, koja se ali u novije doba odvodnjivaju.

Šuma je do sada uživana neurednim prebornim sjekom, te je svaki ovlaštenik iz šume dobivao toliko gradje i ogrieva, koliko je trebao.

Prije njekoliko godina unovčeno je veleprodajom hrašća za kojih 160.000 K. Od toga utrška plaćen je prinos z. zajednice za izvedene regulacije kroz šumu protičućih potoka, zatim je jedan dio upotriebljen za pokriće ovlašteničkih dugova na javnim dačama, i konačno je jedan dio razposudjivan ovlaštenicima uz kamate.

Žitelji draganički su u pravom smislu rieči stočari, a ne poljodjelci, jer oni drže oko 3400 komada goveda, 800 konja i 4000 ko mada svinja, koje blago danju i noću po šumi takorekuć bez nadzora pase i ruje. Cela šuma je puna pastirskih stanova i torova, ali blago, naročito svinje, rijetko kada noćivaju u tim torovima, nego većim dielom po šumi, tako da se više puta u jutro ni nezna gdje jesu.

Kako selo Draganić, osim razmjerno malenog komadića pašnjaka, nema za to mnogobrojno blago, osim šume drugoga izpasišta, to su oni uvjek do sada cijelo šumsko gospodarstvo u svojoj zajedničkoj šumi prilagodjivali više pašarenju blaga, nego li odgajanju šume za gradju i ogriev. Za njihovih 80 sesija sa 560 ognjišta, bilo je do sada drva dosta i iz ovakove šume, kakova je sada, a na prodaju stabala za stvaranje glavnice nisu nikad ni mislili, osim kad im je baš trebalo namaknuti trošak za regulaciju potoka, ili za podmirenje ine koje veće zajedničke potrebe.

Odkada je pako zakonom propisano, da sve zemljistične zajednice u zemlji, moraju sa svojim šumama i drvljem obraslim pašnjacima gospodariti na temelju stručnjački sastavljenе gospodarstvene osnove, pokušalo se je i ovlaštenike z. z. Draganić sklonuti na to, da za svoju šumu Draganički lug dadu po stručnjaku sastaviti gospodarstvenu osnovu. To nastojanje ali bilo je kroz dugo godina uzaludno. Pokušalo se je takodjer sklonuti ih i na to, da odjele šumu od pašnjaka, te da kojih 2 - 3000 jutara šume bliže sela izluče za pašnjak, a ostalo da ostane za šumu, nu ni na to nisu htjeli pristati, jer „stoje odlučno na stanovištu, da ne dadu u šumi praviti branjevinu“.

Buduć upravne oblasti nisu htjele silom provadjati uredjenje te šume, akoprem je za to već sve spremljeno bilo, to je kr. županijska oblast u Zagrebu, u svrhu da se još jednom pokuša to pitanje riešiti mirnim načinom, g. 1908. izaslala na lice mjesta kr. žup. tajnika g. Labaša i g. V. Dojkovića kao tadanjeg žup. nadzornika, te su njih dvo-

jica ovlaštenike umirili i s njima se sporazumili, da će se šuma po njihovoј želji urediti i da oni ne će u radu smetati one činovnike, koji će taj posao provadjeti i to pod rukovodjenjem g. Dojkovića.

Iz dalnjega razlaganja g. Dojkovića razabrali smo, da on nije u šumu došao sa izvjesnom namjerom, da ju po ovoj ili onoj metodi uredi, nego da je ta misao imala tek u njemu, tečajem samoga rada sazoriti.

Stoga je nakon što su bili označeni prosjeci, nastojao da dobije što točniju sliku cijele šume, te je u tu svrhu dao sva u šumi se nalazeća stabla u prsnoj visini promjerkom izmjeriti i po odjelima i gosp. jedinicama razvrstati u debljinske razrede od 10—10 cm. To izbrajanje i razvrstavanje trajalo je 148 dana sa 2 zatesivača, 2 promjerkasa i 1 nadlugarom dnevno, od kojih je svaki imao 3 K na dan, što za svu petoricu kroz 148 dana čini 2220 K. Da li su tomu izbrajanju prisustvovali i odbornici z. zaj. i zato plaćeni bili, te koliki trošak za to izbrajanje otpada na samoga uredjivača, nije g. predavač spomenuo. Nuzgredno je samo primjetio, da su ovlaštenici spočetka s nepouzdanjem pratili prosjecanje prosjeka i promjeru stabala, jer su se bojali, da će se stabla prodati i da će im vlasta novac oduzeti. Nu kada su po vremenu uvidili, da o tom nema ni govora, tada da su se sasvim primirili.

Izbrajanjem hrastovih stabala ustanovljeno je, da tihstabala ima:

Prs. prm. od cm:	10	—	20	21	—	30	31	—	40	41	—	50	51	—	60	61	—	70	71	—	80	81	—	90	90
Jedin. I :	57205		27255		21201		26107		22603		11514		3966		879		574								
II. :	49651		13912		7505		8519		10430		8001		3657		1553		1449								
III. :	37084		9'62		11575		10509		4830		1915		1084		763		752								
Ukupno:	143890		5'829		40281		45125		37863		21430		8657		3195		2775								

ili sveukupno u I: 171.304 kom. od kojih ima nad 60 cm 16 933 kom.

II :	105.067	"	"	"	"	"	"	14.660	"
III :	78.074	"	"	"	"	"	"	4.464	"

U cijeloj šumi : 354.445 " " " " " 36.057 "

Na temelju ovog rezultata odlučio se je g. Dojković za uredn prebirni sjek. Spočetka je mislio zavesti ophodnjicu od 40 godina, te ovlaštenicima doznačivati stabla počam od 56 cm. prsnog promjera, jer da ta debljina daje za ovlašteničke potrebe najpodesniju gradju Kasnije ali da se je na temelju istraživanja prirasta u debljini odlučio za ophodnjicu od 22 godine i da će se imati sjeći stabla nad 60 cm prs. promjera. Ophodnjica od 22 godine ustanovljena je na temelju toga, što stabla u Draganičkom lugu iz jednog debljinskog razreda u drugi, a naročito iz debljinskog razreda 50—60 cm urašćuju u deblj. razreda od 60—70 cm poprečno za 22 godine.

Pošto će se u prvoj ophodnjici posjeći sva stabla nad 60 cm, užiti će se godišnje 36.057 : 22 = 1639 stabala, u drugoj će se ophodnjici užiti stabla sadanjeg 50—60 cm deb. razreda t. j. 37.863 komada, a u trećoj ona sadanjeg 40—50 cm deb. razreda sa 45.125 komada itd.

G. predavač je naglasio, da je pokušao etat ustanoviti i pomoći istraživanja funkcija prirasta, te da mu se dobiveni godišnji etat izražen u kub. metrima sa spomenutim etatom po broju stabala približno slaže.

Definitivni račun o etatu, prirastu i t. d. biti će sastavljen tek onda, kad budu snimljene pokusne plohe u cijeloj šumi, koji posao da je djelomice već proveden, a u koliko nije, provadja se i nastaviti će se, dok se ne dovrši.

Spomenuti etat od godišnjih 1.639 stabala neće sadanji ovlaštenici u prvoj ophodnjici postepeno uživati, nego samo 1 457 stabala godišnje, budući će se 4.000 stabala kao predhvati na redovitom užitku, morati prodati za namaknuće troškova za regulacije potoka i navlastito za izvadjanje kultura.

Pomladjivanje izsjećom stabala nastalih plešina, ne će se radi po šumi rujućih svinja, izvesti žirom, nego jednogodišnjim hrastovim, grabovim i jasenovim biljkama. Nasadjene plešine izgledati će kao po cijeloj šumi razštrkani „vrtići“.

Ovo uredjenje ima po navodu g. predavača prelazni karakter, te će se možda već nakon 2 ili 3 ophodnjice moći preći na uredjenje šume po metodi „Sastojinskog gospodarenja“ (Bestandeswirtschaft).

Time smo u kratko, i sasvim objektivno prikazali razlaganja i tumačenja g. Dojkovića, a naročito način, na koji on smjera urediti šumu z. z. Draganić.

Da nam ali izvjeseće bude potpuno, moramo još spomenuti, da je g. Dojković tečajem svoga predavanja više puta naglasio, da se uredjivač šume, u pogledu samoga uredjenja, mora pokoravati željama i volji šumovlastnika, ter da prigodom uredjenja mora uzeti naročito obzir na osebujni način življjenja i posebne gospodarstvene prilike ovlaštenika. Isto tako naglasivao je: „da se svaki uredjivač šuma mora bezuvjetno držati naputka izdanoga za uredjenje šuma, ako želi da mu uredajjni elaborat ne bude po nadležnoj oblasti zabačen“.

Spomenuti nam je i to, da su izletnici iz razgovora sa prisutnim odbornicima z. z. sasvim jasno razabrali, da su koli oni, toli i svi ostali ovlaštenici zem. zajednice potpuno uvjereni, da u šumi neće biti branjevina. Pošto je to i sam g. Dojković ustvrdio u svom predavanju poslije lanjske glavne skupštine — vidi o tomu navod u Šumar. listu str. 388 od g. 1910., koji navod po g. Dojkoviću nije oprvrgnut, — to će biti da im je on to sâm obećao

Konačno nam je prije, nego predjemo na kritiku spomenutih temeljnih uredajnih načela za draganičku šumu, spomenuti, da šuma Drag. lug. kakova je sada, nema izgled preborne šume, u kojoj bi svi debljinski razredi medjusobno bili pomiešani, nego je to po svome izgledu t. zv. šuma „žirovnjača“, kakove obično nalazimo u krajevima, gdje se drži i u žir ugoni puno svinja, a veliki dio mogao bi se punim pravom nazvati i šumski pašnjak obrašten starim krvastim i granatim stablima.

Glavni dio šume sačinjavaju stabla od 40—60 cm. prsnog promjera. Što je deblje, to je valjda uslijed u mladosti zadobivenih ozleda, šuplje i trulo, a tanje stabalje nalazi se po rabovima šume i na lošoj stojbini. Pravoga bujnoga hrastovoga pomladka niti nema, niti ga može biti, jer sav žir pojedu svinje, a u koliko bi i odrasla koja biljka, to ju satare i ogrize blago.

Kakav utisak je na izletnike učinilo predavanje g. Dojkovića, nije težko pogoditi, pogotovo ako se uvaži, da je u tom predavanju manjako „ono znamenito“ što bi imalo prikazati prednosti te metode pred drugima, po uvaženim stručnim piscima a i praktičarima prokušanim i usvojenim metodama uredjenja, a po gotovo je izostalo iz predavanja obrazloženje o pomladbi Drag. luga „bez branjevina“

Moramo priznati, da bi u onom slučaju, kada bi potonji način pomladbe bio u opće moguć, u šumarstvu nastao i morao nastati cieli preokret. Šumovlastnici bez razlike kategorija, bi obzirom na to, što bi im kod takove pomladbe šuma ipak ostala širom otvorena za pašu, dozvoljavali šumarima da kultiviraju gdje i koliko god hoće. Sumske štete pako, ta raskrana našega naroda, spale bi od tog časa za dobru trećinu, jer ih je sjegurno $\frac{1}{2}$, nastala uslijed nedozvoljene paše blaga u zabranjenim djelovima šuma.

G. predavač je s toga od raznih izletnika bio ponovno umoljen, da razjasni, kako će biti moguće te „vrtiće“ sačuvati od rovanja svinja i ogrizavanja i potrice od blaga, kada to blago po njegovom vlastitom priznanju, cieli dan i cielu noć bez nadzora po šumi pase i ruje.

Gosp. predavač je na to jasno izjavio: „da će se ti vrtići plotom ili inim načinom, svaki za sebe ograditi na trošak zem. zajednice, a ne bude li to z. z. zaj. htjela, da će biti dužnost nadzornih oblasti to ogradjivanje makari silom provesti!

Ovlaštenici će, rekao je nadalje, uslijed toga uvidjeti, da je to ogradjivanje za njih teret, te će se možebiti već za 2—3—8 godina moći preći na uredjenje ove šume po metodi „Sastoj. gospodarenja“.

Dakle u šumi neće biti branjevina nego samo „ogradjenih prostora“. I to je servirano hrv.-slav. šumar. društву na njegovom izletu nakon svega napravo rečenoga, a naročito nakon toga, što je obrazloženo, da se neće saditi žir nego biljke, jer da bi žir svinje izrovale, a po tomu dakako i požderale.

Po tomu još uvek ne znamo, hoće li u te vrtiće smjeti zalaziti blago ili neće. Ako će u nje smjeti svinje zalaziti, tada po našem sudu nebi trebalo vrtiće ni ogradjivati, a ako neće zalaziti, onda se je sa daleko manjim troškom mogao u njima zasijati žir, a ne biljke. Ne će li blago pojesti i zgaziti biljke kada zalazi u ogradjene vrtiće, tada ih neće pojesti ni satrti ni u neogradjenim prostorima, te bi se u tom slučaju mogle biljke zasaditi bez ogradjivanja.

U kratko rečeno, g. predavaču nije niti najmanje uspjelo da izletnicima prikaže način pomladbe bez branjevina, nego naprotiv predočio im je način, po kojemu će obzirom na nisku ophodnjicu od 22 godine, biti skoro cijela šuma puna puncata branjevina.

Koje su namjere vodile g. predavača, da je od hrv.-slav. šum. društva htio dobiti sankciju za ta njegova, međusobno se upravo izključujuća i protuslovna prikazivanja i dokazivanja, jest skroz na skroz nerazumljivo.

Jedino ako je g. D. rieč „vrtiće“, u mjesto ovlaštenicima tol zazorne rieci „branjevina“, upotrijebio iz stanovitih, nama lahko dokučivih razloga, tada bi to bilo shvatljivo i mi bi mu to mogli donjekle i odobriti, nu tada je o pravom značenju te rieci trebalo upu-

titi lanske i ovogodišnje učestnike njegovoga predavanja odmah spočetka, a ne najprije im dokazivati ispravnost i temeljitošću njeke nemoguće metode pomladjivanja bez branjevine, a kada se to nikako nije moglo dokazati, tada tek priznati, da će branjevina biti na pretek

Pošto dakle nema i nemože biti kultiviranja bez branjevine, dakle nema ni prednostih, koje bi time za šumovlastnika iz kultiviranja bez branjevine nastati mogle, to se sa stručnjačkog gledišta mora ne samo s toga, nego i sa šumsko-uzgojnih i financijalnih razloga zabaciti način, kojim se namjerava urediti Drag. lug, a to tim većma, što taj način ne odgovara niti običajnom načinu življenja draganičkih Žitelja; radi kojeg načina je to zasebno uredjenje imalo upravo zavedeno biti. Sravnjimo li pako cieli elaborat sa propisima našega naputka za sastav gosp. osnova, onda se on mora i po nazoru samoga predavača osuditi, jer on nije niti najmanje s naputkom u skladu.

Već sama ta okolnost, da će godišnje biti poprečno izsječeno 1640 stabala i da će svaka tako nastala plešina morati biti pomladjena i ogradjena, govori proti predloženom načinu uredjenja. Ukupna godimice zasadit se imajuća površina svih tih vrtića odgovarat će površini god. sjećine, izračunate iz starosti sjećivih stabala od 60—70 cm. deb., koja prema računu g. predavača iznaša oko 132—154, ili poprično 145 god. Od 5630 jut. odpalo bi prema tomu na kulturu godišnje 40 jut, ili 64.000 \square^0 . Opseg toga u obliku četvorine omedjenog prostora iznašao bi okruglo 1000 tekućih hvati. Razdieli li se ta površina na 1640 vrtića, to će svaki vrtić imati površinu od $40 \square^0$ sa obodom od 24 tekuća hvata, ili ukupno $1640 \times 24 = 39360$ tekućih hvati t. j. 40 puta više, nego da je branjevina u jednom komadu. Neka jedan tekući hvat ograde stoji samo 20 filira, to će ograda gornje branjevine, bude li u jednom komadu, stojati 200 kruna, a bude li na vrtiću razdjeljena, stojati će $200 \times 40 = 8000$ kruna godišnje! Dok u toj šumi zasadjena stabalca do sječe dorastu t. j. kroz 145 godina, potrošilo bi se za ogradjivanje svake jednogodišnje sjećine, kada bi ona bila sva u jednom komadu, računajući 4%, kamate na kamate, najviše 1,469.000 K, a ako ona bude razdjeljena u vrtiće, tada četrdeset puta toliko t. j. 58,760.000 K. Uvaži li se k tomu još i to, da se svaki vrtic upravo mora svaki za sebe ograditi, dočim da se pri ogradjivanju godišnjih sjećina u jednom komadu, nastavljujući jednu do druge, uštedi na ogradjivanju barem jedne ili dviju stranica, onda ta razlika između jednih i drugih troškova postaje još veća.

Prosudimo li taj način kultiviranja sa šumsko-uzgojnog i trgovackog gledišta, to moramo doći do zaključka, da će z. zaj. silno štetovati na vrednosti stabala. Podržavanjem preborne šume postati će stabla krošnjata, kvrgava i kratkih merkantilnih dužina, dočim bi u sklopu odgojena stabala bila čista, valjkasta i odugačkoga debla, a po tome i daleko vrednija.

Sve i onda, kada radi obrane biljka proti blagu, ne bi trebalo vrtiće ogradjivati, nebi sa financijalnoga gledišta bilo vredno iste u razštrkanim vrtićima odgajati, jer ako ih blago ne će obgristi i satrti

u vrtićima, nebi ih satrlo ni obgrizlo ni da su u jednom komadu na okupu, ali zato bi na okupu odgojena dala daleko vredniju i skupocjeniju gradju.

Način pako življenja draganičkih ovlaštenika, koliko smo vidjeli, zahtjeva slobodu u kretanju po cijeloj šumi, ili tako zvani komoditet. Izgubi li se koji komad blaga, ili legne li čoporić svinja iza koje ograde vrtića, tko će ga naći, a tko će tek neposlušno blažće ili svinjče između mnogobrojnih vrtića (bit će ih nakon 20 godina 32.800 komada) biti kadar k toru pritjerati, a koliko će muke imati lugar dok u svaki vrtić zaviri da vidi, ne ima li u njemu blaga? Zar po svemu tomu ne bi za draganičke ovlaštenike bilo udobnije i koristnije, a za lugara lakše, da je branjevina u jednom komadu.

Sadanja rietka šuma, a takova će biti i kasnija prieborna, sa svojim vlažnim i snažnim tlom dopušta, da kojekakova travurina raste, jer ta trava ima za svoj rast potrebnoga svjetla u izobilju. U gustoj šumi, kakova bi nastala odgajanjem stabala u skupu, iznikla bi samo fina, za hranu blaga pogodna trava.

Sravnimo li izvode g. predavača sa našim naputkom za sastav gospod. osnova, naići ćemo opet na same protivštine između temeljnih principa istoga i između principa g. Dojkovića. Pogotovo se po njemu istaknuti principi ne dadu dovesti u sklad sa zakonima i propisima o uređenju zem. zajednica

Glavni postulat zakona o u. z. z. jest, da zemljишna zajednica mora sa svojim imetkom gospodariti prema trajnoj koristi zajednice, a nadzorne oblasti dužne su bedit nad tim, da se te zakonske ustanove takodjer i vrše. Kako će dakle nadzorne oblasti moći dozvoliti, da z. z. Draganić u roku od jedne ophodnje izda 58 milijuna kruna za same ograde, kada bi ona to mogla obaviti sa najviše poldrug milijuna kruna; kako će ona nadalje moći dozvoliti, da se za sadnju hrastovih biljka izdadu milijuni, kada bi opadajući žir mogao sjećine tako rekuć bezplatno nasijati; a kako će tek dozvoliti, da se u mjesto liepih i vrednih stabala, uzgajaju granata stabla od razmjerno neznatne vrednosti; te koja će oblast uzeti na sebe odgovornost za silni gubitak, koji će nastati kršenjem mladiča i plotova po posjećenom hrašću?

Prema naputku za sastav gosp. osnova, a i prema temeljnoj zamisli o uživanju dohodaka z. z. zajednica, moraju se šume zemljishnih zajednica uživati potrajno i to u koliko je moguće, strogo godišnje potrajno, a ovdje sastavljač osnove ne pazi na potrajnost užitaka ni po broju stabala, ni po kvantiteti, ni kvaliteti drva. Kad već nije iztraživano koliko ovlaštenici z. z. Draganić trebaju gradje i ogrieva za svoje kućne potrebe, te kad nije prema tomu jedan dio šume izlučen i za njega odabran u tu svrhu najprikladniji način uređenja, a za ostali dio prema načelima moderne šumske nauke, koji se ne protive ni smislu zakona i propisa valjanih za gospodarenje sa imetkom z. z., uvedena odgovarajuća financijalna ophodnja, te kada je već izabran najprimitivniji način uređenja (koji se inače rabi samo za šume, kod kojih se na dohodak računa samo onda, ako ga ima), tada se je broj na godišnju sjeću za potrajnu podmirbu ovla-

šteničkih prava odpadajućih stabala mogao ustanoviti tako, da se sav u šumi nalazeći se broj stabala (odbij dakako stanoviti postotak na razne štete), podieli sa po priličnom ophodnjom od 145 godina. Rezultat bi bio isti, a z. z. bi uštedila veći dio troškova za sastav gosp. osnove, koji su proračunati na znatan iznos od 13.000 kruna.

Uvaži li se još konačno, da je sa stručnog gledišta upravo absurdno, da se nakon potpunog izbrajanja i mjerena svih stabala promjerkom u svim odjelima, još dalje polažu i snimaju njekakve pokusne plohe, kako se to sada faktično čini, tada držimo da smo dovoljno ilustrirali taj zasebni, kod nas još ne provadjan i način uređenja šuma, akoprem bi se o tomu zasebnom načinu dalo još puno toga, ali žaliboz sam nepovoljnoga reći.

Izletnici su u gornjem smislu stavljali mnogobrojna pitanja i prigovore, dok g predavač nije na koncu izjavio, da i on sam kao stručnjak taj način uređenja „osudjuje i da ga apsolutno ne odobrava“, nu da ga je upotrebio samo zato, jer to ovlaštenici z. z. Draganić želete.

Neznamo kako će sama osnova izgledati kada bude gotova, kao ni to, kada će radi polaganja nepotrebnih pokusnih ploha, gotova biti, nu svakako bi preporučili g. sastavljaču, da iz historijata o postanku z. z. Draganić izpusti pripoviest o Kresu, Kupiši i Raku, jer su historičari već odavna utvrdili, da je ta pripoviest izmišljena i da su mnoge, na temelju te pripoviesti sačinjene povelje, apokrifne.

Možda će biti dobro da se izpusti iz pregovora i tvrdnja gosp. uređivača, da je išao na posao uređenja „bez da se je unaprvo odlučio za koju od uređajnjih metoda“ i to jedno stoga, što je tu krilaticu uvrstio uvaženi uređivač Hufnagl u svoju knjigu „Praktische Forsteinrichtung“ tek ove godine, dakle dve i pol godine poslije, nego što je g. Dojković svoju osnovu započeo raditi, te bi po tom moglo izgledati, kao da ju je Hufnagl pozajmio od g. Dojkovića; drugo pako bilo bi ju dobro izpustiti i stoga, što je g. Dojković kao stručnjak već unaprvo morao znati, da se po do danas poznatima metodama uređenja šuma, neda šuma u koju blago zalazi, urediti „bez branjevinu“, a po tom da je imao već odredjeni smjer, kojim je imao ići: svoju vlastitu, zasebnu, kod nas još ne provadjanu metodu uređenja.

A tko će tu osnovu provadjati i sa ovlaštenicima se natezati. Tko drugi nego i onako sa svih strana napadani kr. kot. šumar. Neznam hoće li mu koji od kolega biti zavidan ??

Cieli izlet se je inače veoma lijepo svršio. Oko 2 sata po podne sjeli su umorni izletnici za pune stolove, koje su svojom prisutnošću ukrasile milostiva gdja. draganičkog vlastelina g. pl. Pompera, njegova milovidna gospodjica kćerka i njezina prijateljica, a počastili su ih svojim posjetom i vlastelin g. pl. Pomper, zatim kr. kot. predstojnik dr. Tomo pl. Matanić, te gg mjestni učitelj, kapelan i blagajnik.

Zdravica i pjevanja bilo je na pretek, a da bude svatko zadovoljan u svakom pogledu, skrbili su se neumorno vredni kuće-

donačine: načelnik općine Draganić g. J. Vučković, predsjednik z. zaj. g. F. Rak i ostali odbornici.

Svima tima, a naročito zem. zajednici Draganić, koja je izletnike obilno počastila jelom i pilom, neka bude od svih izletnika još jedanput izrečena najljepsa hvala na srdačnom i pravom hrvatskom dočeku.

B. Kosović.

Osobne vijesti.

Imenovanja. Njegovo ces. i kr. apoštolsko Veličanstvo blagoizvoljelo je previšnjim riešenjem, danim u Bad-Ischlju dne 6. kolovoza t. g. premlostivo imenovati kr. šumarsko-računarskog nadsavjetnika i pretstojnika šum-računovodstva, Mirka Kl o k o Č e v i Č a u VI. plaćevoj razred.

Nadšumarom i upraviteljem šumskog ureda pl. općine Turopolje, sa sjedištem u Velikoj Gorici, imenovan je Josip H e c k n e r, dosadanji kr. kotarski šumar I. razreda.

Premještaji. Ban kraljevina Hrvatske, Slavonije i Dalmacije premjestio je iz službenih obzira kr. županijskog šumara nadzornika II. razr. Vilima Č m e l i k a, od kr. županijske oblasti u Gospicu kr. županijskoj oblasti u Zagrebu.

Kr. ug. ministar za poljodjelstvo premjestio je u interesu službe kr. šumarsko-inžinirske pristave Šandora Horvátha iz Mrkoplja u područje kr. šumarskog ureda na Sušaku; Teodora Budisavljevića iz Udbine u Kalje i kr. šumarskog inžinira Amadeusa Munteanu iz Kalja u Mrkopalj.

Ban kraljevina Hrvatske, Slavonije i Dalmacije imenovao je: nadšumara Vjenceslava Potočnjaka kod gradiške imovne općine, šumarnikom u VIII. činovnom razredu; kotarskog šumara Dragutina Hradila kod iste imovne općine, nadšumarom u IX. činovnom razredu; kotarskog šumara Jovu Lazića kod 2. banske imovne općine, nadšumarom-proceniteljem u IX. činovnom razredu, te Gedeona Ogrizovića, nadšumarom u IX. čin. razredu kod 1. banske imovne općine.

Umro. U Gospicu umro je Franjo Dumbović, umirovljeni kotarski šumar II. banske imovne općine u 44. godini. Pokojnik je dugo godina poboljevao, te je radi toga i bio tako rano umirovljen. Lahka mu zemlja i Slava mu!

† **Teodor Basara.** U prošlom broju donjeli smo samo u kratko tužnu viest o smrti Teodora Basare, nadšumarnika i upravitelja gospod. ureda I. banske imovne općine, a sada ćemo obzirom na okolnost, što je pokojnik kao vrstan i osobito radin šumar zavriedio, da ga se opširnije sjetimo, donjeti kratak mu životopis i opis njegovoga zasluznoga djelovanja.

Pokojni Basara rodio se g. 1854. u Adaševcima u Srijemu. Svršiv osnovne škole, polazio je realku u Mitrovici, te je već tada bilo odlučeno, da se Teodor posveti vojništvu. Toga radi je bio pošao u kadetsku školu u Zagreb.

Izišav kao narednik, bio je odredjen u Bosnu, a kašnje i u Srbiju, gdje su tada austr.-ug. časnici u svrhu izmjere zemlje, provadjali triangulaciju. Mnogo epizoda i doživljaja znao je pokojnik iz tog doba pripovijediti.

Kako pokojnik nije osjećao prave ljubavi za vojnički stalež, nego ga je srce vuklo struci gospodarskoj i šumarskoj, to je napustio vojništvo i otišao u gospodarsku praksu na imanja kneza Odeskalchija u Srijemu, gdje je proveo dvije godine, a to se je u ono doba smatrala kao osobita preporuka za pitomce, koji su kanili pohadjati šumarsku školu u Križevcima, na koju je Basara tada otišao učiti šumarstvo.

U Križevcima je šumarske nauke svršio sa dobrim uspjehom, i kako je raspisano bilo mjesto kot šumara u Klenku kod petrovaradinske imovne općine, kompetirao je i on, pa i dobio to mjesto, te u jesen god. 1882. preuzeo upravu te šumarije.

Tu se odma pokazalo, da je to njegovo pravo polje rada, pa je uz ljubav k struci, marljivost i razumijevanje stekao prijateljstvo i simpatije i pretpostavljenih i potčinjenih. Sjećamo se koliko je pohvalnih riječi o pokojniku rekao tadanji njegov šef, sada takodjer pokojni šumarnik Prokić. U znak priznanja bio je i nagradjen od imovne općine, a medju spisima pokojnikovim nalazi se i pismeno priznanje kr. zem. vlade za uspješno djelovanje.

U to doba već su se imovne općine jačale i razvijale, samo je I. banska im. općina spavala. Upravitelji gosp. ureda mijenjali su se jedan za drugim, blagajna prazna, ni porez se nije mogao podmiriti, a o plaćama činovnika i lugara ni govora, vani do zla boga nesrednjene prilike i t. d.

Takove su prilike vladale i godine 1887., kada bude raspisano mjesto nadšumara i upravitelja gosp. ureda u Glini. Kompetirao je i Basara i dobio to mjesto. I zaista I. b. im. općina nikada nije mogla naći boljega trudbenika od njega, upravo kao da je čekala na njega, da ju probudi i na noge podigne.

Moramo pripomenuti, da I. b. i. općina nije dobila šume u većim kompleksima nego, ako se ne varamo u preko 70 komada, koji su kao otočići rasuti po cijeloj bivšoj pukovniji, a okruženi većinom kućama i selima.

Kako nije bilo valjane uprave, usurpirali su pojedini Graničari svuda rubom šume, koliko je koji mogao i htjeo.

Preuzev upravu, nastojao je Basara prije svega, da sazna što spada pod imov. općinu, što je usurpirano, tko je usurpirao i t. d. I saznav sve to, sastavio je sa usurpatorima ugovore. Potpisom tih ugovora i uplatom nekoliko filira u ime najamnine, bilo je riješeno pitanje vlasništva. Sada je dao sve ugovore sudbeno otkazati, a bilo ih čitav tovar!

Tek sada je nastala velika borba, ali je u njoj Basara pobijedio! Nije se bojao pretnja, a nije se preplašio ni prazne blagajne; on je znao isposlovati, da mu je doznačavana uvijek potrebna svota za kulturu, koje je on tako lijepo podigao. Radio je dan i noć i na vrat na nos samo da čim prije preuzete usurpacije zagaji. Često je znao sakupiti lugare i nasjeći ljeskovih šiba, pa ih je dao u zemlju kao mladice pozabadi, samo da tim dokaže, da izvršuje pravo vlasništva i da narod odvrati od ponovnog oranja i sijanja, sve dok nisu prisjele biljke ili sjeme za sadnju.

Kao dokaze osobito velike radinosti i poduzetnosti navesti ćemo ovo.

Trebalо je velike preuzete čistine žironom zasaditi i posijati crnogoričnim sjemenom, a jer žira nije bilo, a nije bilo ni novaca da se na bavi, to je Basara na svoj kredit kupio za nekoliko stotina kruna žira i

zasadio ga. Radi toga bio je pozvan po višem mjestu na odgovornost ali je tu sjajno dokazao, da se stvar nije dala odlagati jer bi narod ponovno sve usurpirao, i da se za ovakovu pravednu i za imovnu općinu korisnu investiciju mora naći novaca. I zaista bila mu je iz krajiške investicionale zaklade doznačena svota, potrebna za isplatu sjemena, troškova sadnje i za podmirenje tih priekih potreba imov. općine. Koliki je bio posao oko tih kultura, predstaviti će si svaki, kad vidi, da je tih krčevina bilo oko 4 500 rali u raznim srezovima, a k tomu u jednom te istom srežu posvuda razbacanih.

Danas narod blagoslivlje pokojnika i veli: kamo sreće, da je to sve odavna zagajeno i zasadjeno, danas bi imali već za pašu otvorene šume, a biće i ponešto sitnih drva! Osim toga zasadjeno je drvljem takvo zemljište, koje u pretežnoj svojoj površini nije niti prikladno za poljsko gospodarstvo i koje je narod krčeći sve dalje postepeno napuštao, tražeći boljeg i dubljeg tla. — Žalostne posljedice takvog krčenja vide se sada, kod mnogih zemlj. zajednica, gdje su već nastale goljeti, opuzine i vododerine, za koje će biti potrebno mnogo fizičnog rada, a još više materijalnih žrtava.

Tko se proveze željeznicom iz Capraga prema Karlovcu i baci pogled na okolinu u području L. banske imov. općine, moći će vidjeti razne kulture, taj trajni spomenik pok. Basare. Neprolaznih je zasluga stekao pokojnik i za lugarstvo, komu je bio neumorni učitelj, otac a ujedno i pravdan pretpostavljeni.

Nadalje uložio je pokojnik veliki mar u pomladjenje starih kestenovih sastojina time, što je u starim kestenicima zaveo štaparenje koje je dalo ne samo znatnog prihoda, nego su se na taj način i stare kestenove sastojine pomladile bez ikakvog troška. Površina takovih mladih kestenika iznosi već za sada preko 1000 rali, te se još sveudilj povećaje od godine do godine.

Skrbeći i štedeći na svim stranama, pošlo je pokojniku samo njegovim neumornim zauzimanjem za rukom, da je imovna općina 1909. g. sagradila prikladnu kuću za urede i stan upraviteljev i time jednu priku potrebu s vrata s i skinula.

U odboru i zastupstvu imovne općine bila je njegova riječ uvijek uvažena, jer su svi bili uvjereni, da govori muž, koji stvar poznaje i koji nada sve ljubi istinu, te koji je imovnu općinu podigao, da se danas sama iz svojih prihoda uzdržaje.

Basara je službovao kao nadšumar do pred pet godina, kada je imenovan šumarnikom, a u proljeću ove godine nadšumarnikom. No nije na zasluženom mjestu dugo djelovao, jer ga malo kašnje 26. svibnja t. g. snadjie smrt.

Tkogod je Basaru poznavao, svako ga je štovao, a osobito je bio štovan od svojih sučinovnika. Na sprovodu se tek vidilo, kakovo je štovanje uživao; svi staleži, sva inteligencija iz Gline i okoline, došla je da mu iskaže posljednju poštu. Došli su mu i drugovi stručnjaci iz okoline, a vidjeli smo i seljaka ratara, koji su došli, da se posljednji put oproste sa mužem, koji je za narod živio i za njegovo dobro radio.

Basara je bio čovjek načitan, a nepokolebit, kada je o kojoj stvari razmislio i uvjerenje stekao.

Malo je radnika, koji su u tišini, ali tako ustrajno i požrtvovno radeći i sve svoje sile koristi naroda posvetili. Zato možemo mirne duše reći: Basara se je u punoj mjeri odužio narodu i domovini, pak s toga „Slava mu“!

Društvene vijesti.

Zapisnik spisan dne 3. lipnja 1911. u Šumarskom domu u Zagrebu, prigodom obdržavanja sjednice upravljajućeg odbora hrv.-slav. šumarskog društva.

Prisutni: I. potpredsjednik Robert Fischbach, II. potpredsjednik Josip Havas, tajnik Bogoslav Kosović, blagajnik Ljudevit Szentgyörgy, odbornici: Dojković Vilim, Kern Ante, Lasman Dragutin, Metlaš Jovo, Rukavina pl. Rude, Schmidinger Richard i Tölg Vilim.

Ispričali su izostatak: Preuzv. gospodin Marko grof Bombelles, društveni predsjednik i ostali neprisutni odbornici.

I. Potpredsjednik u zastupanju odsutnoga predsjednika otvara sjednicu, te prije nego se predje na dnevni red:

1. Čestita u ime hrv.-slav. šumarskog društva II. potpredsjedniku presvjetl. gospodinu Josipu Havasu, pretstojniku kr. šumarskog ravnateljstva u Zagrebu, na uslijedivšem njegovom nedavnom imenovanju kr. ugar. ministerijalnim savjetnikom, moleć ga, da svoju osobitu brigu za dobrobit hrv.-slav. šumarskog društva i nadalje istomu posveti, kao što je to on dosada uvjek radosno činio.

Prisutni kliknuše svomu odlikovanom II. potpredsjedniku trokratno: Živio!!!

2. Priobćuje, da je ugar. zemalj. šumarsko društvo u Budimpešti, posebnom osmrtnicom stavilo hrv.-slav. šumarskom društvu do znanja, da je dne 24. V. t. g. preminuo njegov 12. god velezasluzni predsjednik Desider barun Banfy, bivši kr. ugar. ministar predsjednik, Njegovog ces. i kr. apoštolskog Veličanstva pravi tajni savjetnik itd. itd., te da je od strane predsjedništva u ime hrv.-slav. šumarskog društva izražena ugar. zem. društvu pismena sučut, zatim priobćuje da su umrli društveni članovi: Teodor Basara, nadšumarnik I banske imovne obćine u Glini i Mihaljević Milan pl., nadšumar pl. općine Turopolje u Velikoj Gorici.

Prisutni odbornici dižući se sa stolica, kliču vrlim pokojnicima „Slava im!“

Zatim se prelazi na dnevni red ustanavljen pozivom od 14. svibnja t. g. broj 64.

Točka I. Čitanje zapisnika od prošle odborske sjednice

Prije nego se zapisnik ovjerovi, priopćuje predsjedatelj, da predsjedništvo društva nije moglo provesti zaključak prošaste odborske sjednice i uručiti na način u zaključku označeni, pismenu čestitku preuzvišenomu gosp. Marku grofu Bombellesu, buduće je isti radi bolesti i udaljenosti svečano predanje čestitke zahvalno odklonio, ter izjavio, da će istu primiti prvom zgodom kada u Zagreb dodje.

Odbornici uvidjajući da glavni razlog odklonu svečanog predanja čestitke putem posebne deputacije, ezi u poznatoj skromnosti preuzvišenoga društvenoga predsjednika, zaključuju, da se pokuša ponovno prvo bitni zaključak provesti.

Na to bude zapisnik od prošle sjednice u cijelosti ovjerovljen, te za njegovo ovjerovljenje izabrana gg. Rude pl. Rukavina i Vilim Tölg.

Točka II.: Izvješće o tekućim poslovima:

1. Predsjedatelj priobćuje, da je dne 31. svibnja t. g. preuzeo skontraciju društvene blagajne, te da je zaključio:

a) blag. dnevnik društvene imovine sa	11.129.74 K
b) " " pripomoćne zaklade sa	12.809.80 K
c) " " zaklade A. Borošića sa	2.497.16 K

Uzima se na znanje.

2. Društveni tajnik izvješćuje: Da je tvrtka F. Deutscha sinovi u Zagrebu, poklonila hrv.-slav. šumar. društvu dvije liepe slike prekrasnih riedkih hrastova iz slavonskih šuma, te priobćuje, da se na tom daru predsjedništvo jur najtoplje zahvalilo.

Uzima se na znanje, a dar se sa zahvalnošću prima.

3. Nadalje izvješćuje, da je društvo član Gjuro Cesarić u Osieku zamoljen, da zastupa društvo na glavnoj skupštini slavonskoga gospodarskoga društva, koja će se glasom priposlane pozivnice obdržavati dne 8. lipnja t. g. u Osieku.

Uzima se na znanje.

4. Izvješćuje nadalje, da je zagrebačkom limaru A. Maruzzi-u povjeren, da na osnovu troškovnika izvede popravke na Šumarskom domu sa troškom od 222 K 70 fil. (broj 68—1911.), koji trošak je proračunom osiguran.

Prima se na znanje.

5. Priobćuje, da je po dosadanju običaju predsjedništvo otstupilo hrv. zagrebačkomu ribarskom društvu dvoranu za obdržavanje glavne skupštine.

Odobrava se.

6. Izvješćuje, da su po presvietlom gosp. Josipu Havasu najavljeni sljedeći članovi I. razreda: Robert Matherny, kr. šumarski inžinirski pristav u Glini; Roman Ambrozy, kr. šumar. inžinirski pristav u Vranovini: Milan Višnjić, kr. šumar inžinir. pristav u Rujevcu; Sandor Horvath, kr. šumar. inžinir. pristav u Mrkoplju; August Sztripszky, kralj. šumar inžinir u Zagrebu i Emil Kmetony, kralj. šumar. nadinžinir u Zagrebu.: broj 72 ex 1911/

Prima se.

Zatim je najavljen kao čl. I raz Živnustka Olda, slušatelj šum. škole u Jemnici u Moravskoj /broj 56—911/.

Prima se.

Kralj. šum. nadinžinir Zezulka najavljuje za člana Milana Marinovića kr. šum. inžinir. vježbenika u Marmaroš Szigetu u Ugarskoj/broj 59—911/

Prima se.

Kralj. šum. inžinirski pristav Valentin Schaab najavljuje svoj pristup u društvo kao član I. razr. (broj 37—1911.).

Prima se.

Dimitri Lazaroff, lesničev u Pešteri, Bugarska, najavljuje svoj pristup za člana I. razr. u društvo (broj 47).

Prima se.

Kralj. šumarsko ravnateljstvo u Zagrebu najavilo je kao članove II. razr. kr. državne lugare: Ivana Mlinarića u Ogulinu, Iliju Banovića iz

Vranovine, Stevu Oreščanina iz Gline, Tomu Kučekovića iz Rujevca, Josipa Bradića iz Draganca i Miloša Batinu iz Rujevca.

Prima se.

7. Nadalje izvješćuje tajnik, da je kr. šumarski ured na Sušaku obustavio sa god. 1911. pretplatu za Šumar. list za sve šumarije svoga područja (broj 20.).

Uzima se na znanje.

Točka III. 1. Prije početka rasprave ove točke, ustaje urednik Šumarskoga lista odbornik Ante Kern, te moli, da se prigodom rasprave proračuna i pitanja, glede uredjivanja i otpreme lista, te nagradjivanja suradnika, uzme na znanje, da on za svoju osobu otklanja u buduće izbor za urednika Šumar. lista i Lug. vjestnika, te prema tomu neka se također prosudjuju predlozi, što će ih on u tom pogledu u današnjoj sjednici, kao u buduće skroz neinteresiran, staviti na pretresivanje.

Uzima se na znanje

2. Ustanovljenje programa ovogodišnje glavne XXXV. skupštine.

Nakon debate ustanovljuje odbor slijedeći program:

a) Dne 7. kolovoza dolazak skupštinara u Zagreb i sastanak u lokalu, koji će se u programu naznačiti.

b) Dne 8. kolovoza obdržavanje glavne skupštine u društvenoj dvorani u 9 sati do podne.

c) Dne 9. kolovoza izlet u Draganićku šumu, umjesto lanjskog zakazanog, ali zbog nevremena sprečenog izleta.

Zatim se ustanovljuje slijedeći dnevni red:

a) Otvorenje skupštine i pozdrav učestnika po predsjedniku društva.

b) Čitanje izvješća o djelovanju upravl. odbora u minuloj godini 1910/1911.

c) Ustanovljenje proračuna za g. 1912.

d) Izvješće odbora ad hoc o ispitanju društvenih računa i o stanju imovine koncem godine 1910. te izbor novog revizionalnog odbora za preispitanje računa u godini 1911.

e) Izbor predsjedništva i celokupnog odbora za trogodište 1912. do 1914.

f) Predlozi gg. članova, koji se u smislu § 21. sl. f. društvenih pravila, barem dva dana prije pismeno podnijeti imadu društvenom predsjedništvu.

g) Ustanovljenje mjesta, gdje će se obdržavati buduća glavna skupština.

3. Rasprava o nacrtu proračuna za g. 1912., koji će se iznjeti pred glavnou skupštinu.

Nakon dulje debate bude zaključeno, da se obzirom na to, što će se doskora morati plaćati za društveni dom porez, a i na samoj zgradi trebati će čim bude starija, sve više popravaka, da se izluči stanoviti dio prihoda kao pričuvna glavnica.

Stan pazikuće doma neka se ostavi i nadalje besplatno, makar da mu je odpalo čišćenje zapadnog stubišta, jer on ima dosta posla, koji posao odgovara vrednosti stana.

Na predlog urednika lista bude obzirom na okolnosti, što se vrlo malo suradnika javlja, zaključeno, da se u buduće rasprave i vesti za

Šumarski list i Luge viest. bolje honoriraju i to: prepisi sa 2 K, prievod sa 3-5 K, a originalni članci sa 5 K po tiskanoj strani, a osim toga da se za osobito vredne članke, na predlog urednika, dopita po odboru posebna primjerena nagrada.

Nadalje bje zaključeno, da se stavi upit glede izdavanja intern. bibliografije te ako se ista, kako se pogovara, izdavati neće, neka se za nju opredjeljena svota iz proračuna briše.

Kanačno bje zaključeno, da se glavnoj skupštini predloži na pretres proračun sa prihodom od 24.200 K i isto tolikim rashodom.

4. Rasprava o proračunu pripomoćne zaklade:

Zaključeno je, da se obzirom na ustanovu pravila te zaklade, prema kojoj se potpore diele u najmanjem iznosu od 50 K razpoloživa svota, na sa 50 djelivi iznos zaokruži. Podjedno bje zaključeno, da se u buduće ne bi sva razpoloživa svota za potpore iz društvene imovine na jedanput razdielila, nego da se može u slučaju nužde i tečajem godine osobito oskudnim moliteljem primjerena potpora dati.

Točka IV. Prihvata ugovora za tiskanje »Šum. lista« i »Lug. Vjestnika«. Društveni tajnik izvješćuje, da je u svemu stiglo 7 ponuda, od kojih obzirom na solidnost tiskare i primjerenu cijenu, mogu doći u kombinaciju za prihvatanje ponude Zemaljske tiskare, te tiskare C. Albrechta i Scholza.

Odbor zaključuje, neka predsjedništvo ponude tih triju tiskara temeljito ispita i u vlastitom djelokrugu odluci, kod koga će se u buduće list tiskati i uz koju cijenu.

Jedino se upućuje predsjedništvo, da ugovor sklopi samo na tri godine.

Točka V. 1. Čita se ponuda dr. Aleksandra Ugrenovića, kr. kotoranskog šumara u Pakracu i Viktora Böhnela grad. šumara u Koprivnici, za sastav kazala za »Šum. list« početkom od godine 1877.—1910.

Prihvata se ponuda dra. Aleksandra Ugrenovića glede sastava kazala, vodjenja korekture i t. d. time, da se glede mjesta tiskanja kasnije zaključak donese, dok se naime ispita trošak tiskanja u dotičnim tiskarama.

2. Rasprava o zakladi A. Borošića.

Zaključeno je da se zakladnica dostavi svakomu odborniku i raspravi u slijedećoj sjednici.

3. Rasprava o predstavci, što ju je izradio posebni odbor radi poboljšanja statusa kr. šumarskih tehničara kod političke uprave u kraljevinama Hrvatskoj i Slavoniji.

Zaključuje se, da se i ta predstavka umnoži i odbornicima dostavi radi pretresivanja iste u budućoj sjednici, no da se podjedno upozore kr. šum. tehničari, da će se u budućoj glavnoj skupštini energično zahtevati poboljšanje materijalnih njihovih prilika, ter eventualno svi prisutni po predsjedništvu predvesti pred preuzvišenog gospodina bana, da mu razlože teške prilike u kojima se kr. šum. tehničari nalaze, ter naročito bez obzira na samu predstavku o poboljšanju statusa kr. šum. tehničara za tražiti, da se što prije naredbenim putem, barem za prvi čas provede ona zakonska osnova o poboljšanju statusa kr. šum. tehničara, koja je jur predsankciju od Njeg. c i kr. apoštolskog Veličanstva zadobila.

4. Rasprava o predstavci glede povišenja putnih naklada kr. šum. tehničara i paušala kr. nadlugaru.

Zaključeno je, da se pretstavka dostavi svakomu odborniku i raspravi u slijedećoj sjednici

5. Pazikuća Gložić Pavao moli, da društvo plati bravu, koju je dao na svom stanu načiniti nakon provale po njekom zlikovcu u njegov stan.

Dozvoljava se isplatiti 7 K.

6. Ugrenović Aleks. protustavnik moli, da ga se ne briše kao člana, jer će si dati dužnu članarinu po gospod. uredu ustezati i tako će društvo podmireno biti.

Dozvoljava se.

7. Član Brnjas moli, da mu se oprosti plaćanje članarine za vrieme njegove jednogodišnje dobrovoljačke službe.

Opršta se.

8. Prpić Petar kot. šumar gradiške imovne općine traži, da mu se naznači ciena starih godišta »Šumar. lista«, jer ih želi kupiti.

Neka mu se stara godišta, u koliko ih imade, ustupe uz cienu od dvie krune po godištu

9. Otar pokojnoga člana Gržete moli za potporu.

Ne može mu se dati, jer nije član.

10. Gospodja udova Brosig moli potporu, jer joj je sin opasno obolelio, ter treba za ljekove.

Daje joj se petdeset kruna.

11. Kranjsko-primorsko šumarsko društvo najavljuje svoju glavnu skupštinu u Rudolfswertu, te moli, da se izrašlje zastupnik hrv.-slav. šum. društva.

Neka se zamoli tajnik kranjskog-primorskog šum. društva, da hrv.-slav. šumar. društvo zastupa.

12. Društvo česky lesnický radi poziva na IV. zemski lesnický kongres u Prag.

Neka se zamoli koji od odbornika da društvo zastupa.

To čka VI 1. Blagajnik predlaže, neka se gospodji udovi Borošić oprosti dužna stanařina od 61 K 90 fil.

Odpisuje se.

2. Tajnik Kosović predlaže, da se pravovremeno raspisi natječaj za jubilarni stipendij šum. društva.

Neka se raspisi.

3. Isti predlaže, da se nabavi ormar za knjige, jer su svi ormari već puni.

Neka se nabavi.

5. Isti predlaže izkaz izašlih knjiga šum. struke.

Zaključeno je da se nabavi Dr. Novacky Practische Bodenkunde; Neue Holzsancen od 1. travnja 1911.; Dr. Jugovitz, Der gegenwärtige Stand der Forstservitutsfrage in den öster. Alpenländern; Mizler, Pas u potražnoj službi; Dr. Lang, Theorie und Praksis der Pflanzenzüchtung; Hufnagl, Praktische Forsteinrichtung; Mittheilungen aus der Statsforstverwaltung Bayerns; Geschäftsordnung für die kg. sächsische Statsforstverwaltung einsleslich der Forsteinrichtungsanstalt; Dr. Martin, die Forsteinrichtung i Dr. Müller, Lehrbuch d. Holzmesskunde.

Pošto dalnjih predloga ne ima, to predsjedatelj zaključuje sjednicu time, da će ovaj zapisnik ovjeroviti dva u tu svrhu u slijedećoj odborskoj sjednici naročito izabrana odbornika

Tölg v. r.

Fischbach v. r.

Kosović v. r.

Drag. Lasman v. r.

Zapisnik XXXV redovite glavne skupštine hrv.-slav. šumarskog društva, obdržavane u Šum. domu, dne 10. kolovoza 1911.

Prisutni potpisani.

Nakon što je potpredsjednik društva velem. gospodin odsječ. savjetnik Robert Fischbach otvorio skupštinu i pozdravio zastupnika ugar. zemalj. šumar. društva presv. gosp. kr. minister. savjetnika Josipa Havasa, te ostale društvene članove, prešlo se na raspravu predmeta stоејih na dnevnom redu.

Tajnik društva g. žup. šum. nadzornik B. Kosović čita izvješće o djelovanju upravnog odbora za godinu 1910./11., koje skupština prima na znanje.

Prelazi se na ustanovljenje proračuna za g. 1912. Kod točke 1. proračuna »Stanarina za Šum. dom«, velem. gosp. predsjednik predlaže, neka se ovlasti uprav. odbor šum. društva glede pregovora sa kr. zem. vladom, glede kupa »Šum. doma«.

Skupština gornji predlog prihvata time, da se stvar opet iznese pred glavnu skupštinu na pretresivanje i prihvat.

Čita se proračun pripomoćne zaklade i prikazuje stanje zaklade A. Borošića.

Prelazi se na čitanje bilance za godinu 1910. Gosp. skupštinar V. Böhnel predlaže, da se i paušal društva tajnika povisi sa 600 na 900 K.

Skupština prihvata proračun za g. 1912. uz rectifikaciju prema predlogu gosp. V. Böhnela time, da se manjak od 300 K namakne iz stavke »Nepredvidljivi troškovi«, koja se time snizuje na 528 K.

Prelazi se na izvješće odbora za ispitivanje društvenih računa za g. 1910. koji su u redu pronadjeni. Skupština prima izvješće na znanje.

Predsjednik velem. gosp. odsječ. savjetnik Robert Fischbach moli gospodina Kolomana Boelleina, nadšumara, da preuzme vodstvo skupštine za vrieme izbora predsjedništva i odbora za trogodište 1912.—1914.

Skrutatorima budu imenovani gg Šandor Kayser i Ante Mark, nadšumarnik. Odredjuje se odmor od 5 časaka.

Prelazi se nakon odmora na izbor predsjedništva. Nakon obavljenog skrutinija proglašuje se rezultat izbora predsjedništva. Izabrani su: Predsjednikom: preuzv. gosp. Marko grof Bombelles sa 61 glasom, potpredsjednikom I. velem. gosp. savjetnik Robert Fischbach sa 60 glasova, potpredsjednikom II. presvetli gosp. minist. savjetnik Josip Havas sa 60 glasova, tajnikom: Josip Jakopec sa 54 glasa, blagajnikom Ljudevit Szentgyörgy sa 61 glasom.

Prelazi se na izbor odbora.

Povremeni predsjednik gosp. Koloman Boellein predaje predsjedničku stolicu vel. gosp. Robertu Fischbachu, koji zahvaljujući se na povjerenju predlaže, da se brzojavno pozdravi preuzv. gospodina kao izabranog predsjednika.

Skupština predlog prihvata jednoglasno.

Čita se predlog kr. kot. šumara R. Erny-a, neka bi se zaključilo, da glavna skupština izašalje odaslanstvo kr. kot. šumara preuzvišenom gospodinu banu, e bi se naredbenim putem odrediti izvoljelo, da se kr. kot. šumari promaknu u IX. plaćevni razred.

Skupština predlog prihvata.

Prelazi se na izbor dvojice članova u odbor ad hoc za ispitivanje računa. Predsjednik predlaže gg. kr. drž. računar. savjetnika Belu pl. Thuranskoga i kr. rač. savjetnika Ivana Grčevića.

Skupština prihvata predlog.

Prelazi se na ustanovljenje mesta buduće skupštine. Kr. žup. šum. nadz. Dragutin Matizović predlaže, da odbor šum. društva prigodom ustanovljenja mesta za buduću skupštinu uzme obzir na izlet u Bosnu i Hercegovinu.

Prelazi se na točku 8/1 dnevnoga reda. Budući da odbor nije dospijao da redigira najavljenu pretstavku, skida se sa dnevnoga reda ta točka time, da će se redigirana pretstavka otisnuti u Šum. listu.

Prelazi se na točku 8/2 »pretstavka glede uredjenja putnih paušala šum. osoblja«.

Referent o rečenom predmetu gosp. šum. nadz. A. Kern izpravljaju neke navode u pretstavci. Skupština prima predstavku.

Prelazi se na raspravu o zakladnici A. Borošića. Zatim se čita »Zakladni list« o zakladi A. Borošića.

Skupština prihvata pročitani »Zakladni list«.

Prelazi se na čitanje predloga velm. gosp. odsj. savj. Roberta Fischbacha glede udešavanja naučnih ekskurzija šum. društva u manjim skupinama, a ne korporativno kao do sada.

Predlog se po skupštini prihvata.

Prelazi se na čitanje odbornika izabranih po glav. skupštini. Izabrana su gospoda: Bokor Robert sa 64, Bona de Marino sa 64, Dojković Vilim sa 62, Kesterčanek Fran sa 67, Kosović Bogoslav sa 77, König Ivan sa 72, Lasman Dragutin sa 72, Metlaš Jovo sa 74, Dr. Nenadić Gjuro sa 52, Dr. Petračić Andrija sa 77, Polaček Dragutin sa 76, Ružička August sa 67, Slapničar Slavoljub sa 77, Tölg Vilim sa 67 i Trötzer Dragutin sa 66 glasova.

Za potpis zapisnika izabiru se gg. Koloman Boellein, nadšumar i Antun Renner, šumarnik.

Zaključeno i potpisano.

Koloman Boellein v. r. R. Fischbach v. r. A. Renner v. r.
Dr. Ugrenović, v. r. perovodja.

Zakoni i naredbe.

Državni ispiti za samostalno vodjenje šumskoga gospodarstva, položeni kod kr. hrv.-slav.-dalm. zemalj. vlade u Zagrebu, priznati su u Bosni i Hercegovini, a apsolventi kr. šumarske akademije u Zagrebu primaju se u bosansko-hercegovačku zemaljsku šumarsku službu.

Kr. hrv.-slav.-dalm. zem. vlada, odjel za bogoštovlje i nastavu, izdala je slijedeću naredbu:

Broj 15.543. ex 1911.

Predmet: Šumarska akademija, primanje apsolvenata u šum. službu u Bosni i Hercegovini.

Hrvatsko-slavonskom šumarskom društvu

u

Zagrebu.

C. i kr. zajednički ministar financija priopćio je dopisom od 7. srpnja 1911. broj 10071. B. H., da mu je zemaljska vlada u Sarajevu povodom dopisa ove kr. zemaljske vlade, odjela za bogoštovlje i nastavu od 3. svibnja t. g. broj 6925, uvaživši potpuno okolnost, da se prema naredbi ove kr. zemaljske vlade, odjela za unutarnje poslove od 20. lipnja 1907. broj 17.010, koja se tiče »državnog ispita za samostalno vodjenje šumskoga gospodarstva«, ovaj ispit posvema ekvivalentan analognim u obim državama monarkije propisanim strukovnim ispitima pa time dosadašnji razlog neprimanja apsolvenata kr. šumarske akademije prislovljenje uz kr. sveučilište u Zagrebu, u bosansko hercegovačku zemaljsku šumarsku službu otpada, predložila, neka bi se pri popunjivanju činovničkih mjeseta za bosansko-hercegovačku zemaljsku šumarsku službu u širem smislu na temelju § 1. naredbe od 14. lipnja 1905. broj 92.006./l. Zakonik i naredbenik XIII., i takovi natjecatelji u kombinaciju uzeli, a s njihovim se molbama normalno postupalo, koji su redovito polazili i apsolvirali kr. šumarsku akademiju prislonjenu uz mudroslavni fakultet kr. sveučilišta u Zagrebu.

C. i kr. zajednički ministar financija pristao je najpripravnije na ovaj predlog zemaljske vlade u Sarajevu, te je glede proglašenja ove ustanove, odnosno glede shodne promjene gore navedene naredbe nužno odredio.

Što se tome društu znanja i ravnjanja radi priopćuje.

U Zagrebu, dne 17. srpnja 1911.

Za bana: Chavrak v. r.

Knjištvo.

Plitvička jezera i njihova okolica, od profesora D. Franića, Zagreb 1910. u nakladi pisca. Cijena broširano 10 K, a u krasnom vezu sa zaštitnim kartonom 12 K.

Djelo posvećeno »Ljepoti i slavi Hrvatske«, jest omašnoga sadržaja na pune 432 stranice velikoga oktav-formata, a ukrašeno je sa 19 fotografija raznih dijelova i krajeva Plitvičkih Jezera, sa 9 historičkih i geografskih karata, pa sa 3. vlastoručne crtarije botaničara saskoga kralja Fridrika Augusta II. prigodom njegovoga posjeta na Plješivici i okolini Plitvičkih Jezera.

Majstorski zasnovano i elegantnim stilom napisano djelo obuhvaća slijedeći zanimivi i na polju turistike i prirodoznanstva vrlo poučni sadržaj:

- A) Dolazak na Plitvička Jezera.
- B) Razgledanje Plitv. Jezera: prirodna veličajnost, boravljenje, zaba, zdravlje, klima (uzduh, vjetovi, vrijeme, temperatura), hrana i stan.
- C) Općenite zemljopisne prilike Plitv. Jezera i to: a) Glas, ime, smještaj i položaj Jezera b) Broj, dioba, smjer, spoljašnost i granice Jezera. c) Dodavanje, dostajanje ili dolaženje voda Plitv. Jezerima.
- D) Opisivanje Plitv. Jezera.
- E) Glavni pritoci i izvori Plitv. Jezera.
- F) Najbitnije pojave krša u prirodi i literaturi, s posebnim opisom Baraćeve špilje.
- G) Geološka gradnja Plitv. Jezera.
- H) Fizikalne prilike Plitv. Jezera.
- I) Biološke prilike Plitv. Jezera i okoline
- J) Vrijednost šuma po Plitv. Jezera:
- K) Antropogeografske crtice s Plitv. Jezera
- L) Drevno doba Plitv. Jezera i njihove okolice

Pod točkom D) »Opisivanje Plitv. Jezera« razvrstava pisac građivo na:

I. Gornja jezera, a ta su: Prošćansko jezero, Ciginovac, Okrugljak, Veliko Jezero ili Jovinovac Veliki, Malo Jez. ili Jov. Mali, Vir, Bačinovac, Galovac, Milino Jezerce, Jezerac ili Gradinsko Jezerce, Buget ili Buk (Jezerski virovi), i Kozjak.

II. Donja Jezera, a ta su: Milanovo, Gavanovo i Kaluđerovo Jezero i Novakovića Brod; zatim dolaze: Sastavci i Slapovi Korane — sviju 16 na broju.

III. Gornja pogledala na Sastavke.

G. pisac tako lijepo slikovno i živo predaje pojedina jezera i njihove krajeve, da se čitaoc od milinja rastapa, kao da se nalazi u kakovim Semiramidskim ili vilinskim vrtovima.

U znanstvenoj obradbi geološke gradnje, te fizikalnih i bioloških prilika Plitv. Jezera nači će prirodoslovci sviju struka bogatu riznicu znanja i poznavanja tamošnjih vladajućih i osebujućih prilika.

Pisac je predloženjem tih preraznih prilika iz sviju prirodnih carstva dokazao i veliku svoju vlastitu stručnu spremu, a i osobitu marljivost i požrtvovnost, što je sa citatima mnogobrojnih stručnih pisaca, bivstvo tih prirodnih prilika sistematično, lijepo i temeljito podkreplio, pribrao i znanstveno predložio.

A znao je g. pisac vrlo lijepo prikazati i vrijednost gojitbe i čuvanja šuma po opstanak i ljepotu Plitv. Jezera.

Na taj dio teksta upozorujem osobito gg. kolege šumare i sve ljuditelje zelene struke.

U antropogeografskom dijelu teksta opširno je obradjeno ribarstvo i lovstvo na Plitv. Jezerima, od najstarijih vremena do sada, zatim razvoj ratarstva i stočarstva oko istih, naselja i obrtnost na njima, narodno-gospodarstvenu vrijednost Jezera, narodni soj i govor, njeke tamošnje pučke igre, te konačno žiteljstvo mjesta oko Jezera

Pod naslovom: »Drevno doba Plitv. Jezera i njihove okolice« podrobno se navadaju arheološki nalasci i prvi tragovi ljudskoga života oko Jezera, te razne gradine i ruševine, n. pr. Jezerska Gradina između Kozjaka i Gradinskoga jezera, gradina Galovac i t. d.

Konačno nas pisac upoznaje sa »Poznavanjem Plitv. Jezera i raznom literaturom o njima« počam od 16. stoljeća do danas.

Kruna sviju dosadanjih literarnih djela o Plitvičkim Jezerima jest nepobitno ovo Franićevi djelo, sa kojim se radi njegove potpunosti, savršenosti i tiskarske ljepote i ukusnosti hrvatsko knjižtvo ponositi može, te koje je radi toga primljeno i u samu c. i kr dvorsknu knjižnicu, s čim je ujedno g. piscu za njegov patriotski rad izraženo i samo Previšne priznanje. I mi ćemo svoje priznanje g. piscu iskazati, ako nas što više sa tim krasnim djelom obogati svoje skromne privatne knjižnice, pa mu na taj način omogućimo pokriće ogromnih nakladnih troškova.

Šumski prekršaji i odnosni postupak kazneni s osobitim osvrtom na Dalmaciju. Pod tim naslovom će do koji dan tiskom tvrtke Schönfeld i drug u Zadru izaći knjižica (pet i po tabaka u 16-ini), od c. i kr. namj. savjetnika konte Viscovich-a.

U prvim su poglavljima pribrani redom iz zakona i opisani svi šumski prekršaji, a na prikrajku je kod svakoga prekršaja navedeno, kako se on u kratko označuje, te naznaka odnosnog paragrafa dotične kazne. Gdje je potrebno, dodane su još zgodne praktične opaske kaznene i administrativne prirode. Dolaze zatim poglavja o odnosašu šumskih kaznenih propisa sa općim kaznenim zakonikom i sa susjednim zemljama Hrvatskom i Bosnom-Hercegovinom, pa poglavje o kaznenom postupku. U dodatku prikazano je ustrojstvo šumarske službe i pretiskani su službeni naputci za općinsko šumarsko osoblje.

Knjižica može zanimati i lovce, jer su u naputku za opć. lugare sadržani i propisi o zabranama lova u Dalmaciji.

Praktična geodezija ili zemljomjerstvo. Priručnik za mjernike, gospodare, praktične činovnike i privatnike. Napisao ingenieur Franjo pl. Kružić, umir. profesor tehničke struke. Sa 262 stranice, 323 slike i tabelom konvencionalnih oznaka. Knjiga je posvećena zagrebačkom gradonačelniku arhitektu g. J. Holjcu.

Po ocjeni stučnjaka, a jamči za to i ime autora, koji je taj predmet na stručnim zavodima u Hrvatskoj i Bosni teoretično i praktično predavao tečajem 30 godina — knjiga potpuno odgovara našim potrebama i mjeričkoj praksi. Teorija je potpuno prilagodjena praktičnoj uporabi predmeta, te je zgodno aplicirana za riješavanju praktičnih primjera iz mjerstva. Opći dio geodezije, zemljomjerstva i visinomjerstva upotpunjeno je opširnim dodatkom reambulacije, tahimetrije i praktične uporabe geodezije kod zemljoradnja (Erdarbeiten) i označivanja gradjevinskih objekata na zemljишtu (Schnürgerüste, Bau- und Lattenprofile). U knjizi navedeni su geodetički strojevi najglasovitijih tvrtki tu- i inozemstva uz naznaku cijena, što je osobito praktično za vanjske stručnjake.

Knjiga je pisana laganim i razumljivim sloganom, te se veoma preporuča za nabavu i širim slojevima publike i našim hrvatskim čitaonicama, e da se tako podupre razvitak naše i onako vrlo siromašne tehničke literature.

Cijena je knjizi sa pouzećem 3 K 78 fil., uz pripisanje iznosa od 3 K 33 fil. dostavlja se knjiga franko.

Dobiva se kod autora F. pl. Kružića, Zagreb, Zrinjski trg br. 2. te kod sviju zagrebačkih knjižara.

Različite vijesti.

Povjerenstvo za državni ispit, sposobljujući za samostalno vodjenje šumskog gospodarstva. Kr. zemaljska vlada, odjel za unutarnje poslove imenovala je Vilima Tölg a, kr. šumarskog nadsavjetnika, zamjenikom predsjednika, a kr. županijskog šumarskog nadzornika I. razr. Bogoslava Kosovića, ispitnim povjerenikom za rečeni državni ispit

Prinos zakladi za uzgoj djece šumar. činovnika u kraljevinama Hrvatskoj i Slavoniji. Zemljistična zajednica Gradište (kotar Požega, a Šumarije u Kutjevu) je u glavnoj svojoj skupštini od 19. lipnja 1911. prigodom rasprave o prodaji 1446 hrastovih stabala, zaključila da se u dražbene uvjete uvrsti paragraf koji glasi: »Dostalac dužan je u zakladu za uzgoj djece šumarskih činovnika u kraljevinama Hrvatskoj i Slavoniji položiti 0,2% od dostaune svote, prigodom uplate dostaune svote, u smislu §. 12. dražbenih uvjeta.«

Pošto je nade, da će se kod dražbe polučiti utržak od kojih 100.000 kruna, to će u gorespomenetu zakladu unići do 200 kruña.

Ovaj liepi primjer iznašamo sa željom, da se i druge z. z. u ovu z. z. ugledaju. Daj Bože! Gašo Vac.

Šumarski ravnatelj za Bosnu i Hercegovinu. Još o Novoj godini razdijeljena je bosansko-hercegovačka šumska uprava na »šumarsku direkciju« i na »političko-administrativni šumarski odsjek«.

Šefom direkcije imenovan je šumar. nadsavjetnik Hugo Schmidt, a političko-administrativnim šumarskim odsjekom upravlja šumar. savjetnik Valentin Miklau. Bivši pako šef bosan.-hercegovačkoga šumarstva, vladin savjetnik Mihail Bubel, dodijeljen je kao šumar. konzulent šefu gospodarstvenoga (IV.) odjelenja zemaljske vlade.

Posljedice priznanja ravnopravnosti zagrebačke šumarske akademije sa šumarsko-mjerničkim strukovnim tečajem kr. ug. rudarske i šumarske škole u Selmecbanyi. Iz naredbe kr. hrv.-slav.-dalm. zem. vlade, odjela za bogoštovlje i nastavu od 17. srpnja t. g. broj 15 543, koju donašamo na drugom mjestu razabire se, da je zagrebačka šumarska akademija priznata i u Bosni i Hercegovini, te da su tamo priznati takodjer u Zagrebu položeni državni ispiti za samostalno vodjenje šumskoga gospodarstva.

Prema tomu ne ima s jedne strane nikakovih zaprieka proti primanju apsolvenata zagrebačke šumarske akademije u bosansko-hercegovačku zemaljsku službu, kao niti proti tomu, da oni praktični državni šumarski ispit polazu u Zagrebu. Nu ne ima nadalje nikakove zapriče ni proti tomu, da pripadnici Bosne i Hercegovine u buduće nebi polazili zagrebačku šumarsku akademiju. Takovom posjetu može se zagrebačka šumarska akademija tim više nadati, što je na njoj nastavni jezik hrvatski: nadalje što je jednim zaključkom bosansko-hercegovačkog sabora dano prvenstvo apsolventima zagrebačke šumarske akademije, te konačno što je spomenuti sabor zaključio, da će u tu svrhu davati stipendije.

Što se još napose naših domaćih sinova tiče, to je za nje uz ino, bio zapriekom polaska u bos.-hercegovačku šumarsku službu, njemački uredovni jezik, nu i taj će čini se uskoro biti dokinut.

Ne ima s toga nikakovih više zaprieka proti primanju naših sinova u spomenuto službu, a kako će Bosna i Hercegovina za reorganizaciju

šumarstva trebati znatan broj akademski naobraženih šumara, to im predstoji i dobra budućnost, pak stoga se može samo prepcručiti ustup u tu službu.

Biljevište kod Sv. Mihovila nad Senjem. Iz toga biljevišta, koje se uzdržaje iz sretstava krajške investicionalne zaklade, je u svrhu pošumljenja po Nj. Pr. banu kraljevina Hrv. Slav. i Dalmacije g. 1910 bezplatno podijeljeno raznim oblastima, uredima i strankama, sliedeći broj biljka: 4-godišnjeg crnog bora 6.000; 3-godišnjeg crnog bora 649.000; 2-godišnjeg crnog bora 207.900; 6-godišnje omorike 2.000; 4-godišnje omorike 1.200; 3-godišnje omorike 275.100; 4-godišnjeg ariša 100 i 6-godišnjeg javora 500 komada.

Nagrade za podignuće i uzgoj gajića na krašu. U ime tih nagrada je u godini 1910. iz zemaljskih sredstava raznim strankama isplaćena ukupna svota od 825 K.

Pošumljenja na osnovu šumsko-gospodarstvenih osnova izvedenih u Hrvatskoj i Slavoniji u godini 1910.

Županije, municipij	Tečajem godine					Pošumljeno što nije bilo propisano	
	valjalo je pošumiti od		pošumljeno je od		privatne		
	pod § 14. zakona od 26. III. 1894. kojim se uređuje stručna uprava itd. u šumâ stojećih pod oso- bitim javn. nadzor- om i im. općinama u biv. vojnoj kra- jini spadajuće	privatne	pod §. 14. zakona od 26. III. 1894. kojim se uređuje stručna uprava itd. u šuma, stojećih pod osob. javnim nadzorom i im. opć. u biv. vojnoj kra- jini spadajuće	privatne			
		površine kat. jutara					
Županija ličko-krbavska	149	—	149	—	—	—	
modruš.-riečka	47	—	47	—	—	37	
zagrebačka . .	—	716	—	—	14	283	
varaždinska . .	40	4	40	4	—	—	
belov.-križevač.	271	—	271	—	—	—	
požežka . . .	—	—	—	—	—	—	
virovitička . . .	789	341	319	250	529	—	
sriemska . . .	500	—	400	—	—	53	
Grad Osiek	19	—	19	—	—	—	
Varaždin	42	—	42	—	—	4	
Im. općine: petrovarad.	1445	—	1376	—	—	248	
brodска . .	1424	—	1624	—	—	—	
novogradiška	929	—	438	—	—	—	
križevačka .	714	—	290	—	—	—	
gjurjevačka	3777	—	3777	—	—	—	
slunjska . .	73	—	73	—	—	—	
II. banska . .	—	—	—	—	—	—	
I. banska . .	572	—	352	—	—	—	
ogulinska . .	149	—	149	—	—	—	
otočka . . .	970	—	323	—	—	—	
Ukupno .	11910	1061	9519	268	1154		

Iz društva gospodarskih i šumarskih činovnika Hrvatske i Slavonije. Dana 29. lipnja t. g. održana je u Našicama pod predsjedanjem predsjednika g. Gjure pl. Ilića glavna skupština ovoga društva. Zastupano je bilo više oblasti i zavoda. Skupštine se je neugodno dojmilo, što nije bio prisutan zastupnik visoke kr. zemaljske vlade, što je skupštinaru ravnatelju Selaku iz Škučana dalo povoda, da stavi u tom pogledu upit na predsjedatelja. Gosp. predsjedatelj je odgovorio, da su se odlučujući faktori privatno ispričali, da im nije moguće na skupštinu doći, prema čemu ne predleži možda kakovo omalovažavanje društva sa strane visoke vlade. — Sa strane upravnih oblastih bili su prisutni gg. predstojnik I. Mraović, kot pristav dr. Cesar i načelnik pl. Koščec. — Izvještaj o dje-lovanju kao i zaključni računi za godinu 1910. primljeni su nakon kratke rasprave jednoglasno na znanje, uz podjeljenje odrješnice upravnom odboru — Proračunska osnova sa izdacima u iznosu od 1720 K, sa primicima od 4659 K i sa cijelokupnim stanjem obveznica u iznosu od 9361 K 23 fil. jednoglasno je prihvaćen. — Ponovno su izabrani: predsjednikom Gj. pl. Ilić — Osijek, I. potpredsjednikom Franjo Gröger — Našice, II. potpredsjednikom Ivan Čefuta — Zagreb, odbornicima: prof. K. Iličić — Zagreb, šumar S. Kopf — Budimci, agr. Gj. Mučević — Osijek i tajnik dr. Franjo Poljak — Zagreb; u nadzorni odbor: J. Hefner — Đakovo, I. Zoričić — Božjakovina i D. Adžija-Damaskov — Zagreb. — Nakon izbora razvila se je dulja razprava o radnom programu društva. Društveni tajnik M. Vučković izneo je o tom u ime upravnog odbora predlog, a u raspravi o njem učestvovali su m. o. gg. Zoričić, Krišković, Čapek, pl. Ilić i Selak. Radni program, koji među ostalim sadržaje izdanie knjige «Statistika veleposjeda» i osnivanje potporne zaklade, iz koje će se siromašnjim članovima dijeliti potpore, prihvaćen je. Na predlog g. šumara Čapeka zaključeno je, da društvo mora razviti nastojanje, kako bi se sva javnost zainteresovala za pitanje uređenja pravnih i materijalnih odnosa između službodavaca ter gospodarskih i šumarskih činovnika. Jedna od prvih zadaća našega sabora na polju socijalnog zakonodavstva valja da bude izdanje zakona o gospodarskom i šumarskom činovništvu, koji su danas bespravni. — Zaključeno je na predlog predsjedatelja pl. Ilića, da se naziv društva promijeni u »Hrvatsko zemaljsko društvo gospodarskih i šumarskih činovnika«. — Poslije skupštine, koja je trajala oko 3 sata, predavao je g. kr. vladni gospodarski pristav I. Zoričić o poljsko-gospodarstvenim peticama žeste sa narodno gospodarstvenog gledišta i to vrlo intesantnim načinom, a nakon njega govorio je društveni potpredsjednik šumarski nadzornik g. Franjo Gröger o lovnom zakonu. — Dan po skupštini bio je izlet svih skupštinara. Izletnici su najprije pregledali vlastelinski park, onda su se odvezli industrijalnom željeznicom do ribnjaka, odovud u tvornicu tanina i parnu pilanu Sušine-Gjugjenovac, a po tom u dolnjemotičinučku planinu Na ribnjacima i u planini bili su izletnici gosti Njegove Preuzvišenosti dra. Teodora grofa Pejacsevicha, a u Gjurgjenovcu gosti tvornice tanina sa gosp. ravnateljem Weisom na čelu — Za lijepi uspjeh skupštine i izleta ide zasluga g. F. Grögera, šumar. nadzornika u Našicama.

Broj 19757/II. 2.

Oglas

Za pojedina lovišta kr. drž. šumarskih ureda u Orsovi, Bustyahaza-i, Tötsovaru i na Sušaku, kr. nadšumarskih ureda u Ungvaru, Lippa i Lip-toujvaru, te kr. drž. šumarskih ravnateljstva Maramarosszigetu, Lugošu i Zagrebu, izdavati će se lovne doznačnice vrhu za postrieljanje u tekućoj lovnoj sezoni opredjeljenih jelena, divokoza, srnjaka, medjeda, divljih svinja, u istom redu, u kojem budu to odnosne ustmene ili pismene prijave podnešene i to: na jelene i srnjake do 15. rujna, na divokoze, divlje svinje i medjede pako do 15. listopada t. g.

Doznačnice glasiti će na po predstojnicima dotičnih šumarskih oblastih unapred odredjene lovne dane i predjele, ter će se izdavati samo uz uplatu propisanih pristojba

Pobliži uvjeti mogu se kod dotičnih šumarskih oblasti uviditi.

U Budimpešti, 22. lipnja 1911.

Kr. ug. ministar za poljodjelstvo.

Šumarsko mjesto.

Na većem vlastelinstvu blizu Zagreba ima se popuniti mjesto »vlastelinoga šumara«, koji mora da je strukovnjak sa većom praksom.

Molbe neka se šalju na uredništvo ovoga lista pod chifrom 400.—

Broj 13.959. —
1911./714 šum.

Kr. kotarska oblast u Djakovu
4. kolovoza 1911.

Predmet: Dražba stabala iz šume zem.
zajednice Borojevci i Pauče.

Oglas dražbe stabala.

Usljed dozvole kr. zemaljske vlade, odjela za unutarnje poslove od 9. veljače 1911. broj 760. i 1069. razpisuje se ovime javna dražba primanjem lih pismenih ponuda vrhu:

250 hrastovih stabala iz šume zem. zajednice Borojevci uz iskličnu cijenu od 3.000 K. i

1.178 bukovih stabala iz šume z. z. Pauče uz iskličnu cijenu od 11.039 K.

Dražba obdržavati će se u uredu kr. kotarske oblasti u Djakovu dne 7. rujna 1911. u 10 sati prije podne.

Svaka od gornjih hrpa prodaje se posebno.

Kod dražbe od 1178 bukovih stabala iz šume z. z. Pauče, primati će se ponude i ispod izklične cijene uz izričnu napomenu, da ponude ispod izklične cijene vežu z. z. Pauče istom nakon prihvata iste po skupštini ovlaštenika z. z. i odobrenja kr. zemaljske vlade.

Kod obe gornje zemlj. zajednice prodaje se sve drvo do 16 cm. debljine. Ovršine i ogranci ispod ove debljine, kao i svi odpadci preostaju dotičnoj zemlj. zajednici.

Rok sječe, izradbe i izvoza ustanovljuje se: za zemlj. zajednicu Bo-rovjevcu do konca mjeseca svibnja 1912. a za zemlj. zajednicu Pauče do konca mjeseca ožujka 1913.

Na brzjavne, kao i poslije 10 sati na dan dražbe stigle ponude, neće se nikakov obzir uzeti.

Potanki dražbeni uvjeti mogu se svaki dan za vrijeme uredovnih sati uviditi kod kr. kot. oblasti u Djakovu.

Kr. kotarski predstojnik: **Kramarić** v. r.

Broj 7670. — 1911.

Kr. kotarska oblast u Slatini
dne 3. kolovoza 1.911.

P r e d m e t: Popovac zem. zajednica
dražba hrastovih stabala.

Oglas dražbe.

Dne 15. rujna 1911. u 10 sati prije podne obdržavati će se u uredu kr. kotarske oblasti u Slatini putem pismenih ponuda dražba vrhu 1.568 komada hrastovih stabala, stječih u šumi i na pašnjaku z. z. Popovac, a procjenjenih na 67.313 kruna

Sva hrastova stabla jesu nad 50 cm. prsne debljine.

Ponude imadu biti obložene jamčevinom, koja iznaša 10% od isklične cijene i to, ili u gotovom novcu, ili u vrijednostnim papirima prema burzovnom tečaju.

Na kasnije prispeje, kao i na brzjavne ponude ne će se uzeti nikakav obzir.

Pobliže dražbene uvjete moći je uviditi za vrijeme uredovnih sati u uredu potpisate oblasti.

Kotarski upravitelj: **Benak.**

Оглас дражбе стабала.

У шуми срп. прав. манастира Гомирја званој Горица, која лежи на врло повољном месту а од жељезничке станице Гомирје удаљена је једва 2·5 кљм. има за продају консигнираних 111 јелових стабала, чија укупна садржина чини око 300 м³. Стабла су већином у прсној висини преко 60 цм. дебела. Процена изнаšа 3250 крупа.

За продају ових стабала одређује се на 12. септембра 1911. по новом календару офертална лицитација у манастиру Гомирју.

Офери са 10% јамчевине имају најзад дана 12. септембра по новом до 10 сахати пре подне бити предани управи манастира Гомирја, те ће се исти дан после заказаног сахата отворити и резултат прогласити.

Досталац полаже одмах половицу куповнине и биљеговину.

Поближи услови могу се увидети код управе манастира Гомирја и код потписаног звана.

У Карловцима 21. августа 1911.

Срп. нар. цркв. шумарско зване.

Hrvatsko-slavonsko šumarsko društvo u Zagrebu.

Broj 109—1911.

Poziv.

Temeljem zaključka uprav. odbora hrv.-slav. šum. društva od 9. kolovoza t. g. toč. IV./I., umoljavaju se p. n. gg. članovi ponovno, da izvole ovom predsjedništvu priopćiti pismene, temeljito obrazložene svoje želje glede preinake, odnosno nadopunbe pretstavke o poboljšanju statusa kr. šum. tehničara, koje načrt je priležao 8. broju Šumarskoga lista.

Na podneske, koji stignu nakon 20. rujna t. g. neće se obzir uzeti.
U Zagrebu, dne 22. kolovoza 1911.

Za predsjedništvo:

I. potpredsjednik:

Tajnik u z. :

Odsutan

B. Kosović v. r.

Broj 5018 — 1911.

Dražba hrastova.

Dne 18. rujna 1911. u 10 sati do podne prodavati će se putem pismenih ponuda, kod šumsko-gospodarstvenog ureda imovne općine Križevačke u Bjelovaru, sliedeći šumski predjeli:

U području šumarije »Sveti Ivan Žabno«, sjećina »Lužanjak« sa 386 hrastova, procijenjena na 45.605 K;

U području šumarije »Čazma«, sjećina »Veliki Jantak« sa 1.653 hrastova, procijenjenih na 317.192 K.

Pobliže prodajne uvjete mogu reflektanti uviditi za vrijeme uredovnih sati kod potpisanih šumsko-gospodarstvenog ureda, zatim u pisarni šumarije u Sv. Ivanu-Žabnu i Čazmi.

Šumsko-gospodarstveni ured imovne općine Križevačke.

U Bjelovaru, 14. kolovoza 1911.

P. n. gg. članovima!

Obzirom na opsežnost gradiva, koje je imalo doći u ovaj broj, te akoprem smo izvješće društvenoga tajnika o djelovanju druš. uprav. odbora u minuloj godini, koje je pročitano u ovogodišnjoj glavnoj skupštini hrv. slav. šumarskog društva, ostavili za sliedeći broj i ispustili izvješće o trgovini, morali smo ipak ovaj broj povećati za pol arka. Da se ali radi toga ne prekorači proračunom opredjeljena svota za izdavanje lista, izaći će budući broj za toliko manji.

Uredništvo.

Kr. kotarska oblast u Vrbovskom.

Br. 6838/847 š.

Vrbovsko 20./8. 1911.

Predmet: Dražbe stabala oglas.

Oglas.

Dne 11. (jedanajsti) rujna 1911. u 11. sati prije podne obdržavati će se kod kr. kotarske oblasti u Vrbovskom javna pismena dražba stabala iz šuma područnih zemljišnih zajednica.

Predmetom dražbe biti će slijedeće drvne gromade.

Tek. broj	Prodavaoc zemljišta zajednica	Broj skupine,	Šumski predjel	Prodaje se red. god. etat za godinu	Vrst drveća	Broj stabala	Tehnička drvna gromada stabala po procjeni	Izklična cijena 1 m ³ tehnički uporabive drvne gromade			Žaobina
								m ³	K	f.	
1	Stari - laz	I.	Velika	1909.	jela	105	244 18	7	-		
			Višnjevica	1909.	bukva	128	167 15	5	-		325
			Lokanda	19 9.	javor	57	99 96	7	-		
		II.	Velika		jela	28	93 29	7	-		
			Višnjevica	1909.	bukva	162	236 18	5	-		220
					javor	20	47 47	7	-		
		III.	Bijela Kosa		jela	223	274 83	9	-		
					bukva	159	163 68	6	-		420
					javor	65	81 27	9	-		
		IV.	Velika		jela	18	44 63	7	-		
			Višnjevica	1910	bukva	71	81 55	5	-		80
					javor	7	9 81	7	-		
2	Sušica	I.		1909.	jela	85	160 75	12	-		193
		II.	Debelakosa	1910.	jela	51	96 40	12	-		116
3	Komorske Moravice	I.	Kosica		jela	250	890 45	11	-		980
		II.	Lazine	1910.	jela	426	1058 11	11	-		1164
4	Vrbovsko	I.	Lovnik	1910.	jela	178	449 53	10	-		573
					jela	190	307 07	9	-		
		II.	Gluhe		bukva	104	163 92	6	-		
			Drage	1909.	javor	25	70 70	10	-		568
					brest	1	2 53	10	-		

Dražbeni uvjeti:

1. Dražbuje se isključivo putem pismenih ponuda

Ponuda (offert) treba da je sastavljena prema zahtjevu odnosnih dražbenih uvjeta zastupajućih kupoprodajni ugovor

Vrhu dražbi podvrgnutih stabala pojedine zemljišne zajednice imade, da se stavi posebna ponuda

Svaka ponuda ima, da se obloži žaobinom od 10% procijenjene vrijednosti odnosne skupine stabala.

2. Ponude koje bi glasile ispod isklične cijene koje bi stigle na dan dražbe poslije 11. sati prije podne, zatim manjkavo sastavljene, brzozavne, nedostatnom jamčevinom obložene, ne će se uzeti u obzir.

3. Prodaja je t. zv. na panju uz naknadnu premjerbu, te ponudena cijena ima glasiti 1·0 m³ tehnički upotrebine drvne gromade pojedine vrsti drva.

Potanji dražbeni uvjeti mogu se uvidjeti svaki dan za vrijeme uredovnih sati u uredovnici kr. kotarskog šumara.

Kotarski upravitelj Dill v. r.

Mjesto šumar. pristava.

Kod potpisanih šumskog ureda ima se popuniti mjesto šumarskog pristava sa godišnjimi berivi od K 1.440 — nuz stan u naravi, ogrijev i rasvjetu te 3 Hl. vina.

Molitelji absolventi šumarske škole, vješti hrvatskom i njemačkom jeziku u govoru i pismu, neka izvole svoje molbe sa prepisi svjedočba poslati na »Šumski ured grofa Eltza u Vukovaru«.

Šumski ured grofa Eltza.

U Vukovaru dne 7. kolovoza 1911.

Peheim v. r.

šum. protustavnik

Oglas dražbe.

Nadarbina nadbiskupske stolice zagrebačke prodavati će u ponedeljak dne 2. listopada ove godine u 10 sati prije podne u uredskih prostorija podписанog ravnateljstva (Zagreb, Vlaška ul. br. 75.) putem dražbe uz pismene ponude i uvjete, koje uvjete dobivaju p. n. gg. reflektanti na zahtjev kod i tog ravnateljstva ili uprave šuma (Zagreb, Maksimir, cesta niže izkazana suha stabla u nadarb. šumi „Dužici“, kod Lekenika :

Hrastova	Jasena	Briestova	Divljih krušaka	Topola	Jalša	Vrba	Raznih stabalača izpod 20 cm. prs. pronjera.	Sveukupno	Procjenjeno		Opažka
									za teh. porabu	za ogrijev	
									broj komada	m ³	pr. met.
7024	8	9	4	48	8	4	35.300	42.405	3053·5	8490	Nadarb. šuma „Dužica“ leži na prugli južne željeznice izmed Lekenika prema Sisku. Istu nadzire lugar Franjo Mankas stajnući u Lekeniku.

Ravnateljstvo nadbiskupskih dobara.

U Zagrebu, 22. kolovoza 1911.

Kr. kotarska oblast u Vrbovskom

Broj 6837./846. š.

Vrbovsko, 20 /8. 1911.

Predmet: Lukovdol zem. zaj. veleprodaja stabala.

Oglas.

Dne 11. (jedanajsti) rujna t. g. u jedanajst sati prije podne obdržavati će se u kr. kotarskoj oblasti u Vrbovskom, temeljem dozvole kr. zemaljske vlade, odjela za unutarnje poslove od 31. prosinca 1910. broj 72.422. javna pismena dražba stabala iz šume zemljištne zajedice Lukovdol.

Predmetom dražbe biti će sljedeća drvna gromada:

Šumski predjel	Broj skupine	Vrsti drveća	Broj stabala	Tehnički upotrebljiva drvna gro- mada po procjeni	Izklična cijena po m ³ tehničke gromade	Žaobina	Stabla su u naravi obilježena tekućim brojem
				m ³	Kruna		
V i l o v a c	I.	jela	80	149.80	11.00	220	1—200
		bukva	120	99.39	5.50		
I I .	jela	85	157.67	11.00	250	201—400	
	bukva	115	129.98	5.50			
I I I .	jela	61	112.15	11.00	195	401—600	
	bukva	139	129.25	5.50			
I V .	jela	29	48.68	11.00	160	601—800	
	bukva	171	190.84	5.50			
V .	jela	6	8.77	11.00	120	801—1000	
	bukva	192	190.35	5.50			
V I I .	javor	1	0.41	11.00	140	1201—1400	
	brijest	1	1.10	11.00			
V I I I .	jela	5	10.16	11.00	135	1001—1200	
	bukva	195	221.04	5.50			
I . do V I I .	jela	27	44.40	11.00	170	1401—1600	
	bukva	178	164.39	5.50			
I . do V I I .	jela	85	68.64	11.00	1390	1—1600	
	bukva	162	167.67	5.50			
	brijest	3	3.74	11.00			
	jela	328	600.27	11.00			
	bukva	1267	1301.91	5.50			
	javor	1	0.41	11.00			
	brijest	4	4.84	11.00			
Sveukupno		1600	1937.43		1390	1—1600	

Dražbeni uvjeti:

1. Dražbuje se isključivo putem pismenih ponuda.

Ponuda (offert) treba, da je sastavljena prema zahtjevu odnosnih dražbenih uvjeta zastupajućih kupo-prodajni ugovor, te se mora obložiti žaobinom u iznosu od 10% procjenjene vrijednosti odnosne kupovnine.

Komulativna ponuda vrhu više ili svih skupina dražbi podvrgnutih stabala imade prednost, ako daje jednaki ili bolji dražbeni uspjeh nego pojedinačke ponude.

Ponudbena cijena imade se u ponudi razvrstiti po skupinama i vrsti drva, te glasiti na 1 m³ teh. upotrebine drvene gromade.

2. Ponude, koje bi glasile ispod isklične cijene, koje bi stigle na dan dražbe poslije jedanaest sati, zatim manjkavo sastavljene, brzjavne, obložene nedostatnom žaobinom, neće se uzeti u obzir.

3. Prodaja je tako zvana na panju uz naknadnu premjerbu.

Potanji dražbeni uvjeti mogu se uvidjeti svaki dan za vrijeme uredovnih sati, u uredovnici kr. kotarskog šumara.

Kotarski upravitelj: Dill v. r.

Broj 47.794 ex 1911.

Natječaj.

Na mudrōslovnom fakultetu kr. sveučilišta Franje Josipa I. u Zagrebu imaju se početkom naukovne godine 1911—2. popuniti ovi štipendiji za slušatelje šumarstva:

A) Dva štipendija iz zemaljskih sredstva sa 600 K.

B) Jedan štipendij upravne općine Čabar s njezinim područjem, kako je opstojalo 1860. sa 800 K.

Pravo na štipendije pod A) imadu u opće pripadnici Hrvatske i Slavonije, a na štipendij pod B) ponajprije pripadnici upravnih općina Čabar, Gerovo, Plešci i Prezid, a iza ovih pripadnici kraljevina Hrvatske i Slavonije.

Molbenice, upravljene na kr. hrv.-slav.-dalm. zemaljsku vladu, odjel za unutarnje poslove, imaju se podnijeti najkasnije do 10. rujna 1911 te obložiti ovimi prilozi:

1. Domovnicom.

2. Svjedočbom o imućvenom stanju molitelja i njegovih roditelja, koja ne smije biti starija od jedne godine.

3. Svjedočbom o ispitu zrelosti srednjeg učilišta (gimnazije, realne gimnazije), odnosno, svjedočbom o položenom zadnjem ispitu na kojoj visokoj školi.

4. Lječničkom svjedočbom o potpunom zdravlju i sposobnosti molitelja za šumarsku struku.

Kr. hrv.-slav.-dalm. zem. vlasta, odjel za unutarnje poslove.

U Zagrebu, dne 8. kolovoza 1911.

Oglas dražbe.

U sriedu dne 20. rujna 1911. u 11 sati prije podne dražbovati će se putem pismenih ponuda 24.686 jelovih i omorikovih i 200 bukovih stabala u ukupnoj procjenbenoj vrijednosti od 278.072 K. 40 f.

Šumsko gospodarstveni ured.

U Otočcu 25. kolovoza 1911.

Honoriranje članaka.

Za članke (rasprave) i ine sastavke (viesti i crtice) u Šumar. listu i Lug. vijestniku, plaća se u ime honorara po jednoj stranici:

- a) za izvorne sastavke 5·0 K;
- b) za prevode 3·5 K; i
- c) za prepisane stvari 2·0 K.

Povrh toga će se za one članke, koji su od osobite vrijednosti, u koje je sastavljač morao uložiti puno truda, te koji su u strukovnom i jezičnom pogledu tako dotjerani, da ih ne treba ništa, ili veoma malo ispravljati, — na predlog urednika društvenoga časopisa, po društvenom upravljujućem odboru dopitati još posebna nagrada.

Dopisnica uredništva,

P. n. gg. P. P. — N. u B.; J. K. u S.; M. W. u K.; B. H. u N. G.; J. H. u V. G. i A. U. u P. Zahvaljujemo najlijepe na poslanim nam podacima o uspjehu dražbe.

P. n. g. Gj. K. u T. — Najliješa hvala na pripisanim, koje smo odmah i upotrijebili, jer na žalost od pozvane strane ne dočekasmo ništa

P. n. g. P. P. — N. u B. Primili smo sve, te se srađeno zahvaljujemo nu radi pomanjkanja prostora moradosmo ostaviti za slijedeći broj.

SADRŽAJ.

Strana

Križevačka imovna općina u slovu i broju. (Socijalno-ekonomска monografija). Piše B. (Nastavak)	321—337
Redovita XXXV. glavna skupština hrv.-slav. šum. društva, obdržavana dne 10. kolovoza 1911. u Zagrebu	337—342
Izlet učestnika XXXV. glav. skupštine hrv.-slav. šum. društva u šumu „Draganički lug“ zem. zaj. Draganić, dne 11. kolovoza 1911.	342—350
Osobne viesti: Imenovanja — Premještenja — Umro. — † Teodor Basara	350—353
Društvene viesti: Zapisnik spisan 3. lipnja 1911. u Šumarskom domu u Zagrebu, prigodom obdržavanja sjednice upravljujućeg odbora hrv.-slav. šumarskog društva. — Zapisnik XXXV. redovite glavne skupštine hrv.-slav. šumarskog društva, obdržavane u Šum. domu, dne 10. kolovoza 1911.	353—359
Zakoni i naredbe: Državni ispit za samostalno vodjenje šumskoga gospodarstva, položeni kod kr. hrv. slav.-dalm. zem. vlade u Zagrebu, priznati su u Bosni i Hercegovini, a apsolventi kr. šumarske akademije u Zagrebu primaju se u bosansko-hercegovačku zemaljsku šumarsku slnžbu	359—360 360—362
Knjištvo	
Različite viesti: Povjerenstvo za državni ispit, osposobljujući za samostalno vodjenje šumskog gospodarstva. — Prinos zakladi za uzgoj djece šumar. činovnika u kraljevinama Hrvatskoj i Slavoniji. — Šumarski ravnatelj za Bosnu i Hercegovinu. — Posljedice priznanja ravnopravnosti zagrebačke šumarske akademije sa šumarsko-mjerničkim strukovnim tečajem kr. ug. rudarske i šumarske škole u Selmecbanyi — Biljevište kod Sv. Mihovila nad Senjem — Nagrade za podignuće i uzgoj gajića na krašu. — Pošumljenja na osnovu šumsko-gospodarstvenih osnova izvedenih u Hrvatskoj i Slavoniji u godini 1910. — Iz društva gospodarskih i šumarskih činovnika Hrvatske i Slavonije	363—365 366—368
Oglasni	

Broj 91.204.

I. B-3

Oglas dražbe hrastovine.

Kod kr. nadšumarskog ureda u Vinkovcima obdržavati će se dne 28. rujna 1911. u 9 satih prije podne dražbena rasprava radi prodaje hrastovog, jasenovog, briestovog i inog drynog materijala na panju, na dole potanko iskazanim sječinama.

Tekući broj	Ime šumarije	Naziv šumskog sreza	Površina sječina	Broj stabala				Procien-bena vrednost	Opažka
				hrast	jasen	briest	grab i ino		
			k.-jut.	komada				kruna	
1	Jasenovac	Čadjavski bok 2.	54.20	656	3098	495	11	189.622	
2	Lipovljani	Čardačinska greda 8.	55.21	884	52	122	—	208.974	
3	Raić	Suše 20.	68.12	1060	32.159	—	—	146.824	
4		Medjustru-govi 22. I.	94.31	136	4070	10	67	41.992	
5		Medjustru-govi 22. II.	94.31	47	2195	—	71	25.195	
	Gradiška								
6		Ljeskovača	40.03	1168	—	150	7	207.055	
7		Prašnik	63.55	1496	—	36	39	213.608	
8	Županja	Slavir	46.86	925	29	1	—	210.571	
9	Niemci	Gradina	45.79	1114	8	42	9	255.939	
Ukupno . . .			562.38	7.486	41.611	856	204	1.499.780	

Ponude imaju se providiti odgovarajućom pet postotnom (5%) žao-binom ponudjene kupovnine.

Dražbeni i ugovorni uvjeti mogu se kod kr. nadšumarskog ureda u Vinkovcima uviditi, te će se na zahtjev po rečenom nadšumarskom uredu i pripisati.

U Budimpešti, u kolovozu 1911.

Kr. ug. ministar za poljodjelstvo.